
THIS IS THE
GOSPEL
04
PUTOVANJE
Prihvatanje vašeg života u Kristu

01: Poziv

02: Odnos

03: Potraga

04: Putovanje

Kako ova studija funkcioniše?

Format: Čitanje, Diskusija, Primjena, Povjeravanje

- Pročitaćemo materijal u studiji.
- Zastaćemo kako bismo razgovarali o materijalu i odgovorili na pitanja.
- Uz molitvu ćemo primijeniti istine koje otkrijemo.
- Nastavićemo povjeravati drugima ono što je Bog povjerio nama.

Zašto ova studija funkcioniše?

Kombinujemo nekoliko moćnih dijelova za rast u Kristu/Hristu:

- **Odnos:** Fokusiramo se na relacijsko razumijevanje kršćanstva/hrišćanstva. Sve što Bog želi učiniti u vašem životu i kroz vaš život, On će ostvariti iz punoće vašeg odnosa s Njim.
- **Učeništvo:** Isus je dao nalog svojoj Crkvi da čini učenike. Učenici se čine kada vjernici slijede Krista/Hrista voleći Boga, ujedinjujući se s vjernicima, služeći svijetu i povjeravajući evanđelje/jevanđelje. Bićete vođeni kroz novozavjetnu paradigmu za učeništvo.
- **Usklađivanje:** Ova studija usklađuje dijelove kršćanstva/hrišćanstva u razumljivo, fokusirano putovanje koje mijenja život.
- **Zajednica/Konsultacija:** Informacije možete obraditi s grupom vjernika i usput dobiti konsultacije. Ovo okruženje pruža sigurno mjesto za upoznavanje drugih vjernika, postavljanje pitanja i dijeljenje iskustava. Kršćanstvo/hrišćanstvo se treba živjeti u zajednici.
- **Molitva:** Bićete ohrabreni da uz molitvu i oviseći o Bogu pregledajte ove informacije. Duhovni rast nije rezultat onoga što činite za Boga; duhovni rast je rezultat onoga što Bog čini kroz vas. Dok se molimo i oslanjamo na Boga, On živi kroz nas.

Koja je glavna ideja?

Prije nekoliko godina, kupio sam mali šator za unutrašnju upotrebu za svoje kćerke. Paket je sadržavao 12 kratkih štapova, 14 dugih štapova, 21 spojni nosač različitih oblika i veličina, šareno platno,

malu torbu za odlaganje i NIKAKVO UPUTSTVO ZA SASTAVLJANJE. Položio sam sve dijelove ispred sebe, mogao sam vidjeti sliku na kutiji, ali nisam imao pojma kako da ga pravilno sastavim. Spajao sam i odvajao štapove. Okretao sam, savijao, uvijao i gurao nosače na mjesto. Nagurao sam dijelove zajedno nadajući se da će konačni proizvod izgledati iole kao šator. Konačno, nakon više od sat vremena pokušaja i grešaka, šator je bio sastavljen. Bilo je to frustrirajuće iskustvo.

Ta analogija opisuje kako mnogi ljudi pristupaju kršćanstvu/hrišćanstvu. Kada otvore "kršćansku/hrišćansku kutiju", ona je ispunjena velikim stvarima poput Boga, Biblije, Isusa, molitve, crkve, propovijedanja, bogosluženja, krštenja (potapanja), pričesti, služenja, davanja, malih grupa, tihih vremena, misija i NEMA JASNIH UPUTA. Gdje početi? Kako razumjeti pojmove? Šta prvo učiniti? Ako ne znate kako se dijelovi uklapaju, iskustvo će biti frustrirajuće.

Božiji plan za okupljanje uključuje tri glavna dijela: Njegov Duh, Njegovu Riječ i Njegov narod. TKroz Svoj Duh, On mijenja naš karakter, vodi nas u istinu i osnažuje nas za pravedan život. Kroz Svoju Riječ, On dijeli istinu, stvara izazov grijehu, otkriva Svoj karakter i omogućava nam da razumijemo Njegov plan za vječni život. Kroz Njegov narod, mi smo obučeni kao učenici, ohrabreni u našem hodu s Bogom i ujedinjeni kao sila dobra u ovom svijetu.

Cilj ovog vodiča je da pruži okvir za kršćansko/hrišćansko učeništvo. Vodič neće odgovoriti na svako pitanje o Bogu, Bibliji, kršćanskom/hrišćanskom životu ili vječnosti. To nije cilj. Vodič neće iscrpiti svaki spomenuti koncept. Svrha je da pruži početnu tačku za diskusiju i osnovno razumijevanje šire slike. Kada neko razumije cilj, Božije namjere i očekivanja, ključne koncepte i istine, onda ima perspektivu potrebnu za značajan rast u Kristu.

Kako da koristim vodič?

Ovaj vodič je najbolje koristiti u kontekstu individualnog učenja ili učenja u maloj grupi. Informacije su napisane kombinacijom tačaka i kratkog opisa. Iako ima dovoljno informacija za obradu teme, nema toliko informacija da se zaglavite u detaljima, te mogućava da razgovor teče prirodno.

Ovaj vodič je također napisan za ljude koji u isto vrijeme žele da podučavaju druge. S užurbanim rasporedima, večernjim sastancima i pretrpanim vikendima, teško je pronaći vrijeme za podučavanje drugih. Ovaj vodič je napisan kako bi vam omogućio da se ležerno sastanete (npr. za vrijeme ručka, na kafi, u maloj grupi itd.) i povjerite drugima bitne istine vjere.

Šta će biti obrađeno?

Dio 1: Šta je Evanđelje/Jevanđelje?
Dio 2: Šta je suština kršćanstva/hrišćanstva?
Dio 3: Koji su osnovni ciljevi kršćanskog/hrišćanskog života?
Dio 4: Zašto bih trebao/la provoditi vrijeme s Bogom?
Dio 5: Zašto je Sveto pismo važno?
Dio 6: Šta bih trebao/la znati o molitvi?
Dio 7: Šta je učenik?
Dio 8: Šta znači slijediti Krista/Hrista?
Dio 9: Kako se čine učenici?
Dio 10: Ko sam ja?
Dio 11: Kako da hodim kao učenik?
Dio 12: Zašto je Crkva važna?
Dio 13: Šta je Kraljevstvo Božije?
Dio 14: Šta bih trebao učiniti s onim što sam naučio?

Šta trebam donijeti?

Ako želite označavati ili zapisivati bilješke u svojoj Bibliji, donesite svoju Bibliju. Većina odlomaka će biti zapisana u vodiču za učenje. Bilo bi korisno ako imate priliku da učitate Bibliju na svoj pametni telefon. Svi će dobiti primjerak vodiča za učenike, pa donesite i to sa sobom.

Ko je u grupi?

Ime _____

Moblini _____ Mejl _____

Ime _____

Moblini _____ Mejl _____

Ime _____

Moblini _____ Mejl _____

Ime _____

Moblini _____ Mejl _____

Ime _____

Moblini _____ Mejl _____

Ime _____

Moblini _____ Mejl _____

Ime _____

Moblini _____ Mejl _____

Ime _____

Moblini _____ Mejl _____

Ime _____

Moblini _____ Mejl _____

Ime _____

Moblini _____ Mejl _____

Ime _____

Moblini _____ Mejl _____

Sadržaj

Dio 1: Šta je Evanđelje/Jevanđelje (Radosna vijesti ili Dobra vijest)? 6

Dio 2: Šta je suština kršćanstva/hrišćanstva? 10

Dio 3: Koji su osnovni ciljevi kršćanskog/hrišćanskog života? 15

Dio 4: Zašto bih trebao/la provoditi vrijeme s Bogom? . . 19

Dio 5: Zašto je Sveto pismo važno? 22

Dio 6: Šta bih trebao/la znati o molitvi? 26

Dio 7: Šta je učenik? 30

Dio 8: Šta znači slijediti Krista/Hrista? 35

Dio 9: Kako se čine učenici? 38

Dio 10: Ko sam ja? 42

Dio 11: Kako da hodim kao učenik? 47

Dio 12: Zašto je Crkva važna? 51

Dio 13: Šta je Kraljevstvo Božije? 55

Dio 14: Šta bih trebao/la učiniti s onim što sam naučio? . 59

1. DIO

Šta je Evanđelje/ Jevanđelje (Radosna vijesti ili Dobra vijest)?

Glavna ideja: Evanđelje/jevanđelje je Božija dobra vijest koja spašava i posvećuje osobu. Nikada ne prerastete j/evanđelje.

Evanđelje/ jevanđelje je Božja dobra vijest za čovječanstvo. Unutar j/evanđelja otkrivamo našu svrhu, probleme čovječanstva, Božji karakter i još mnogo toga. Evanđelje/ jevanđelje ima nekoliko ključnih tačaka.

- **Ti i ja smo stvoreni za odnos s Bogom.**
  Postanak 2-3 nam govori da je Adam stvoren na sliku Božju i sa sposobnošću za odnos s Bogom. Priča otkriva razgovor, saradnju, partnerstvo i odnos između Adama i Boga.

  Božja želja za odnosom nije bila ograničena samo na Adama. On je stupio u savezni odnos s Izraelom. „... i hodit ću medu vama i biti vaš Bog, a vi ćete biti narod Moj." (Levitski zakonik 26:12). Isus je naglašavao važnost odnosa upućujući svoje učenike da ostanu u Njemu (Ivan/Jovan 15:1-10), obećavajući da će se otkriti onima koji ga vole (Ivan/Jovan 14:21) i nazivajući svoje sljedbenike prijateljima (Ivan/Jovan 15:15). Svi ovi odlomci pokazuju Božiju želju za odnosom.

- **Naš grijeh nas je odvojio od tog odnosa.**
  Grijeh je kršenje Božijeg zakona, i svi smo to učinili. „...jer svi su zgriješili i izgubili Božiju slavu" (Rimljanima 3:23). Rimljanima 6:23 nam govori o kazni za kršenje Božijeg zakona:
  „Jer plata grijeha je smrt." Plata je ono što zarađujemo za ono što smo uradili. Prema Bibliji, svi smo zaslužili smrt.

  Kada Biblija govori o smrti, prvenstveno govori o odvojenosti. Kada fizički umremo, naš duh je odvojen od našeg tijela. Kada smo duhovno umrli zbog grijeha, naš duh je odvojen od Božijeg Duha. "no, grijesi vaši otvoriše provaliju, između vas i Boga vašeg..." (Izaija 59:2).

- **Ne možemo ništa učiniti sami da pomirimo ovaj odnos.**
  Mnogi ljudi vjeruju da će ih dobra djela učiniti pravednim pred Bogom. Nažalost, ne postoji definitivan pokazatelj „adekvatne dobrote". Biblija ne kaže: „Ako si dobar većinu vremena, prihvatljiv si Bogu" ili „Tri dobra djela poravnaće jedno loše djelo." Bez definitivnog standarda za dobrotu, koliko je dobro dovoljno dobro?

  Biblija nam pomaže da vidimo da naš problem nije nedostatak dobrote; naš problem je posljedica grijeha. Nikada ne bismo mogli pomiriti odnos s Bogom jer grijeh donosi smrt i obmanu. Efežanima 2:1 uči da bismo bez Krista/Hrista bili mrtvi u prijestupima i grijesima. Druga Korinćanima 4:3-4 otkriva da smo bez Božije intervencije zaslijepljeni za istinu od strane boga ovoga svijeta. Ne možemo ništa učiniti da se pomirimo s Bogom jer mrtvi ljudi ne djeluju, a obmanuti ljudi ne vjeruju.

- **Isus je umro na krstu/križu da plati kaznu za naš grijeh.**
  Kazna za grijeh bila je smrt. Isus je umro na krstu/križu da plati kaznu za naš grijeh. Njegova žrtva omogućila je pomirenje. "Jer ako smo pomireni s Bogom kroz smrt Njegovog sina dok smo još bili neprijatelji, još bolje ćemo, već pomireni, biti spašeni Njegovim životom." (Rimljanima 5:10).

- **Isus je uskrsnuo iz mrtvih da bismo imali vječni život.**
  Isusova smrt platila kaznu za naš grijeh, a Njegovo uskrsnuće nam donosi nadu u vječni život. "Neka je blagoslovljen Bog i Otac… koji nas po Svom velikom milosrđu, oživljenjem Mesije Isusa od mrtvih, ponovo rodi za živu nadu, …" (1. Petrova 1:3).

- **Isus nudi vječni život (ili pomiren odnos) onima koji će se pokajati za svoj grijeh vjerom u Isusa Krista/Hrista.**
  Isus je često govorio o vječnom životu (Ivan/Jovan 3:15-16; 4:14; 5:39; 6:40). Mnogi ljudi pretpostavljaju da vječni život znači odlazak u raj nakon smrti, ali to nije ono što je Isus rekao. U Ivanu/Jovanu 17:3, Isus je rekao: "Ovo je vječni život: da Te poznaju…" Vječni život znači poznavati Boga. Vječni život znači iskusiti pomiren odnos s Bogom.

Prema Bibliji, vječni život je dat onima koji se okrenu od svog grijeha i povjeruju u ono što je Isus učinio za njih. Biblija opisuje čin okretanja od grijeha kao pokajanje. To ne znači da će osoba biti bezgrešna; to znači da više žele Boga nego grešne aktivnosti. Pokajanje je bilo u srži Isusove prve poruke: "Pokajte se, jer se približilo kraljevstvo nebesko" (Matej 4:17).

Ove istine nisu samo bitne za spasenje, već su i bitne za življenje onih koji su spašeni. Svi ključni koncepti i velike doktrine vjere sadržani su u poruci j/evanđelja. Razmislite o ovim riječima:

Spasenje, Izbor, Opravdanje, Suverenitet, Kraljevstvo, Pakao, Isus, Milost, Predodređenje, Otkupljenje, Grešnost, Zajednica, Mir, Mesija, Ljubav, Nada, Vjera, Ponos, Poniznost, Radost, Bog, Oprost, Život, Božja volja, Zavisnost od Boga, Nebo, Molitva, Sveci.
Svaka spomenuta riječ i mnoge druge povezane su s porukom j/evanđelja i ukorijenjene su u njoj. Drugim riječima, što više znate i razumijete j/evanđelje, to ćete više znati i razumjeti ove koncepte

Kršćani/Hrišćani rastu u j/evanđelju, a ne izvan njega. Nikada ne prerastate j/evanđelje.

2. DIO

Šta je suština kršćanstva/hrišćanstva?

Glavna ideja: Kršćanstvo/hrišćanstvo se odnosi na odnos.

Šta čini odličnog kršćanina/hrišćanina? (Zapišite neke ideje.)

_____

_____

_____

_____

_____

Postojaće male varijacije na osnovu toga s kim razgovarate, ali većina ljudi smatra da je odličan kršćanin/hrišćanin neko ko se moli, ide u crkvu, čita Bibliju, daje od svojih sredstava, služi drugima i živi dobrim moralnim životom. Iako su sve te stvari vrijedne divljenja, one nužno ne čine osobu kršćaninom/hrišćaninom (ili odličnim kršćaninom/hrišćaninom). Sve spomenuto može učiniti i nekršćanin/ne-hrišćanin. Nekršćanin/ne-hrišćanin se može moliti, ići u crkvu, čitati Bibliju, davati od svojih sredstava, služiti drugima i živjeti moralnim životom.

Kršćanstvo/Hrišćanstvo počinje j/evanđeljem Isusa Krista/Hrista, a j/evanđelje se odnosi na odnos..

Šta je j/evanđelje? Evanđelje/jevanđelje je Božija dobra vijest koja spašava i posvećuje osobu. To je priča o otkupljenju koja počinje u Edenskom vrtu i proteže se kroz vječnost. Već smo detaljno obradili j/evanđelje, ali primijetite naglasak na odnosu.

- Čovječanstvo je stvoreno za **odnos** s Bogom.
- Naš grijeh nas je odvojio od tog **odnosa**.
- Ne možemo ništa učiniti da sami pomirimo ovaj **odnos**.
- Isus je umro na krstu/križu da plati kaznu za naš grijeh.
- Isus je uskrsnuo iz mrtvih da bismo mogli imati vječni život.
- Isus nudi vječni život (ili pomiren **odnos**) onima koji će se pokajati za svoj grijeh tako što će povjerovati u Isusa Krista/Hrista.

Isus je često govorio o vječnom životu. U J/evanđelju po Jovanu/Ivanu 17:3, Isus je definisao vječni život: „A ovo je vječni život: da poznaju Tebe, jedinog istinitog Boga, i Onoga koga si poslao, Isusa Krista/Hrista.“ **Vječni život znači poznavati Boga**. Poznavati nekoga je suština odnosa. Božji plan nije da vas učini boljom verzijom vas samih; Njegov plan je da vas dovede u ispravan odnos sa Njim i da vas oblikuje po Kristovom/Hristovom obličju (Rimljanima 8:29).

Kršćanstvo/Hrišćanstvo počinje kada osoba dođe u ispravan odnos sa Bogom. Nakon što se taj odnos uspostavi, Krist/Hrist nas vodi u dva druga ključna odnosa: odnos sa crkvom i odnos sa svijetom.

Kako je Isus modelirao život unutar ova tri odnosa? Živio je u...

- **Odnosu s Bogom Ocem**
  Isus je živio u stalnom odnosu s Bogom Ocem. Imao je običaj povlačiti se na pusta ili tiha mjesta kako bi se molio Ocu. Luka 6:12 kaže: “Nedugo zatim ode Isus u goru da se moli. Cijelu noć se molio Bogu.“ Luka 5:16 kaže: “A on je odlazio moliti se na usamljenim mjestima.” (Dodatni odlomci: Marko 1:35; 6:45-46; 14:32-34)

  Isus je podučavao o potpunoj ljubavi prema Bogu. U Mateju

22:37-38, Isus je rekao: „Voli Gospoda Boga svojega svim srcem svojim, svom dušom svojom, i svom pameti svojom. To je prva i najveća zapovijed."

Cijeli Isusov život vodio je Bog Otac. Isus je rekao svojim učenicima da nije došao, govorio ili djelovao sam od sebe, nego da ga je vodila volja Boga Oca.

> *"Nisam sam došao, nego me je On poslao."* (Ivan 8:42)
>
> *„Ja ne mogu ništa činiti sam od sebe. Sudim kako čujem i moj je sud je pravedan, jer ne slijedim svoju volju, nego volju Onoga Koji me je poslao."* (Ivan 5:30)
>
> *"... od sebe ne činim ništa, nego govorim samo ono što me je Otac naučio."* (Ivan 8:28)

Isus je provodio vrijeme nasamo s Ocem. Poučavao je druge o potpunoj ljubavi prema Ocu. Živio je po Očevoj volji, a ne po svojoj. Sve je to utjecalo na ono što je činio, što je govorio i kuda je išao. Isus je bio primjer kakav je život kad se živi u odnosu s Bogom Ocem.

- **Odnosu s Crkvom (ili Njegovim sljedbenicima)**
  Isus je živio u odnosu s drugim vjernicima (koji će postati Crkva). Obraćao se mnoštvu koje je bilo zainteresovano za Njegova učenja. Matej 5:1-2 kaže: "Kad Isus ugleda narod, popne se na goru i sjedne. Tada mu priđu njegovi učenici. On otvori usta svoja i počne ih poučavati:..."

  Isus je pozvao manju grupu ljudi (12 učenika) da ih obuči i pošalje. Marko 3:14 kaže: "Od njih odabere Dvanaestoricu, koje pozva poslanicima, da ga prate i da ih šalje objvaljivati..." Gdje god je Isus išao, učenici su bili s Njim. Služili su zajedno, jeli zajedno, i provodili vrijeme zajedno.

  Isus je proveo još više vremena s trojicom učenika: Petrom, Jakovom i Ivanom. Ova trojica se pojavljuju zajedno s Kristom/Hristom na tri glavna događaja: preobraženje (Matej 17:1; Marko 9:2; Luka 9:28), Getsemanski vrt (Matej 26:37; Marko 14:33) i uskrsnuće Jairove kćeri (Marko 5:37; Luka 8:51).

  U Ivanu/Jovanu 13:35, Isus je rekao da će se Njegovi učenici prepoznati po ljubavi jednih prema drugima. Na osnovu Njegovih interakcija s većim grupama, dvanaestoricom i trojicom iz užeg kruga, možete vidjeti kako je živio u zajednici s vjernicima. Poučavao je i bio primjer ovog drugog područja odnosa.

- **Odnosu sa svijetom (oni koji nisu bili kršćani/hrišćani)**
  Isus je živio u odnosu sa svijetom (s onima koji nisu pomireni s Bogom kroz Krista/Hrista). U svojim misionarskim izjavama, Isus je rekao da „nije došao pozvati pravednike, nego grešnike na pokajanje" (Luka 5:27-32). Postojao je apsolutni fokus na dosezanju grešnika. Matej 9:10 bilježi scenu Isusa kako jede sa značajnim grešnicima: "Dok je Isus poslije u kući jeo za stolom, došli su mnogi ubirači poreza i grešnici i pridružili se njemu i njegovim učenicima."

  Isus je sreo ženu na bunaru (Ivan/Jovan 4:7-42). Isus se zauzeo za ženu uhvaćenu u preljubi (Ivan/Jovan 8:1-11). Isus se potrudio da jede sa Zahejem („ozloglašenim grešnikom" u Luki 19:7). Isusa nisu odbijali grešnici - naprotiv, imao je sažaljenje za njih.

  Isus je bio primjer života koji se živi u odnosu sa svijetom.

Sažeto rečeno: Kršćanstvo/Hrišćanstvo se odnosi na odnos. Suština j/evanđelja je da vas je Bog tražio zbog odnosa. Kada ste u pravom odnosu s Bogom kroz Isusa Krista/Hrista, Krist/Hrist živi u odnosu kroz vas. Kršćanstvo/ Hrišćanstvo se živi u kontekstu tri ključna odnosa: našeg odnosa s Bogom, našeg odnosa s Crkvom i našeg odnosa sa svijetom.

Napredna ideja: Sve što Bog želi učiniti u vašem životu i kroz vaš život, On će ostvariti iz punoće vašeg odnosa s Bogom. (Ova istina će postati očiglednija što dalje budemo prolazili kroz ovu studiju.)

Kršćanstvo/ Hrišćanstvo se odnosi na odnos.

3. DIO

Koji su osnovni ciljevi kršćanskog/hrišćanskog života?

Glavna ideja: Osnovni ciljevi su upoznati Boga (provodeći vrijeme s Bogom) i da Bog živi Svoj život kroz vas.

Pregled:

- **Evanđelje/Jevanđelje je Božija dobra vijest koja spašava i posvećuje osobu. Nikada ne prerastete j/evanđelje. S**tvoreni ste za odnos. Grijeh je razdvojio taj odnos. Ne postoji ništa što ste mogli učiniti da pomirite taj odnos. Isus je umro na krstu/križu za naše grijehe i Isus je uskrsnuo iz mrtvih da bismo mogli imati vječni život. Isus nudi vječni život (ili pomirenu vezu) onima koji će se pokajati za svoj grijeh i povjerovati u Isusa Krista/Hrista.

- **Kršćanstvo/Hrišćanstvo se odnosi na odnos.** Postoje tri ključna odnosa: odnos s Bogom, Crkvom i svijetom. Sve što Bog želi učiniti u vašem životu i kroz vaš život, On će postići iz punoće vašeg odnosa s Njim.

Postoje dva osnovna cilja kršćanskog/ hrišćanskog života:

1) Poznavati Boga
2) Da Bog živi svoj život kroz vas.

Kada shvatimo osnovne ciljeve, možemo vidjeti jednostavan pravac za naše živote. Ciljevi uspostavljaju smjer.

KONAČNI cilj je poznavati Boga (provodeći vrijeme s Bogom). Božiji dar čovječanstvu kroz Krista/Hrista je vječni život (Rimljanima 6:23). Vječni život znači poznavati Boga (Ivan/Jovan 17:3).

Kako upoznajemo Boga?

- Otkrivenje: Bog sebe mora otkriti.
- Vjera: Moramo vjerovati u ono što je otkrio.
- Odnos: Moramo provoditi vrijeme s Onim ko se otkrio

Odvojimo trenutak da definišemo i porazgovaramo o svakom dijelu upoznavanja Boga.

Kako se Bog otkrio?

Bog se otkrio kroz…

- Stvaranje (Psalam 19:1-4; Rimljanima 1:20)
- Savjest (Rimljanima 2:14-15)
- Krista/Hrista (Ivan/Jovan 1:1; 5:18; 8:58; 14:9, 21; Jevrejima/Hebrejima 1:1-2)
- Kanon Svetog pisma (Ivan/Jovan 20:31; 2. Timoteju 3:16; 2. Petrova 1:21)

Šta znači vjerovati u ono što je On otkrio?

Prvo, Sveto pismo govori o spasonosnoj vjeri. Počinjemo vjerujući u poruku j/evanđelja. Sveto pismo uči da se spasonosna vjera sastoji od tri elementa: znanja, pristanka i povjerenja. Znanje uključuje razumijevanje osnovnih biblijskih činjenica u vezi s j/evanđeljem. Pristanak potvrđuje da su te činjenice istinite. Povjerenje djeluje na njih prisvajajući Krista/Hrista kao jedinu nadu za spasenje. U znanju, razumijem; u pristanku, se slažem; u povjerenju, djelujem.

Drugo, Sveto pismo govori o vjerovanju u ono što je Bog objavio. Dok naš hod s Bogom počinje u spasonosnoj vjeri, nastavlja se u živoj vjeri. Vjerovanje je više od intelektualnog prihvatanja; vjerovanje djeluje u skladu s onim što je prihvaćeno.

Razmislite o načinu na koji se Bog otkriva u Svetom pismu. Biblija nam kaže da je Bog svet, pun ljubavi, pravedan, ispravan, milosrdan, suveren, uvijek prisutan, sveznajući itd. Jedno je složiti se s tim pojmovima; a drugo je vjerovati u Božiji suverenitet kada vam se život raspada ili vjerovati da je Bog pun ljubavi kada dođu iskušenja ili znati da je On prisutan kada se osjećate usamljeno.

Vjerovati u ono što je Bog otkrio znači živjeti vjerom u ono što je rekao u Svetom pismu. To je više od intelektualnog razumijevanja; to utječe na to kako živimo. To nas vodi do trećeg dijela poznavanja Boga: Moramo provoditi vrijeme s Onim ko se otkrio.

Kako mogu provoditi vrijeme s Bogom?

Jedini način da upoznamo nekoga jeste da provodimo vrijeme s tom osobom. O osobi možete saznati kroz knjigu, ali upoznati je možete samo provodeći vrijeme s njom. Na primjer, svrha izlazaka je da upoznate nekoga. Dok izlazite, idete tamo gdje i oni idu, radite ono što oni rade i pokušavate razumjeti njihovo srce, karakter, snove i planove. Provodeći vrijeme s nekom osobom, upoznajete tu osobu.

Kako možete provesti vrijeme s Bogom (i upoznati Ga)?

- Čitajte Bibliju. Biblija je Božije otkrivenje sebe samog. Upoznajete Ga onako kako se On otkriva u Svetom pismu.
- Molite se. Molitva je razgovor s Bogom. Razgovarajte s Bogom i slušajte Boga u molitvi.
- Slavite Boga. Slavljenje je vrijeme usmjerenog razmišljanja o Bogu, zahvaljivanja Mu za ono što je učinio i učenja više o Njemu.
- Slušajte propovijedi i učenja zasnovana na Bibliji.
- Provedite vrijeme u prirodi. Nevidljive osobine Boga jasno se vide po onome što je stvorio. (Rimljanima 1).

U svim ovim stvarima, upoznajemo Boga kada je fokus na Njemu. Ne čitamo Bibliju samo da bismo dobili informacije; čitamo Bibliju da bismo upoznali Boga. Ne idemo u crkvu samo zato što bismo trebali; idemo u crkvu da bismo Ga upoznali. Ne molimo se samo da bismo Bogu rekli šta nam treba; molimo se da bismo upoznali

Njegovo srce u vezi s onim s čime se suočavamo. Upoznajemo Boga provodeći vrijeme s Bogom gdje je fokus na Bogu.

Kada provodimo vrijeme s Bogom (upoznajemo Boga), Bog živi Svoj život kroz nas. Poenta kršćanstva/hrišćanstva nije u tome da vi živite za Boga, već da Bog živi Svoj život kroz vas. Da bi Bog efikasno živio kroz vas, morate Ga upoznati (provodeći vrijeme s Njim) i pokoriti se Njegovom planu.

Što više upoznajete Boga (Njegovo srce, Njegove želje, Njegovo djelo, Njegovo kraljevstvo, Njegov karakter), to ćete više vidjeti kako On želi živjeti kroz vas u ovom trenutku. Naši postupci proizlaze iz našeg odnosa ljubavi s Bogom.

Osnovni ciljevi su upoznati Boga (provodeći vrijeme s Bogom) i da Bog živi Svoj život kroz vas.

4. DIO

Zašto bih trebao/la provoditi vrijeme s Bogom?

Glavna ideja: Provođenje vremena s Bogom treba biti motivisano ljubavlju.

Pregled:

- **Evanđelje/Jevanđelje je Božija dobra vijest koja spašava i posvećuje osobu. Nikada ne prerastete j/evanđelje.**
- **Kršćanstvo/Hrišćanstvo se odnosi na odnos.** Postoje tri ključna odnosa: odnos s Bogom, Crkvom i svijetom. Sve što Bog želi učiniti u vašem životu i kroz vaš život, On će ostvariti iz punoće vašeg odnosa s Njim.
- **Osnovni ciljevi su upoznati Boga (provodeći vrijeme s Bogom) i da Bog živi Svoj život kroz vas.**

Šta vas motiviše da provodite vrijeme s Bogom? (Zapišite neka razmišljanja.)

Kada kršćani/hrišćani govore o provođenju vremena s Bogom, to je obično povezano s čitanjem Biblije, molitvom ili obožavanjem. Kada pitate ljude zašto čitaju Bibliju, mole se ili obožavaju, često ćete čuti jedan ili više sljedećih odgovora:

- Želja za znanjem – Žele znati više.
- Želja za utjehom – Žele se osjećati bolje.
- Želja za uslišenom molitvom – Žele da Bog interveniše.
- Pritisak crkve – Rečeno im je da bi trebali.
- Poslušnost Bogu – Bog to naređuje.
- Krivnja – Vjeruju da bi trebali.
- Disciplina – To je ispravna stvar.
- Navika – Oduvijek su to radili.

U sljedećoj izjavi ima mnogo istine: **Zašto radimo ono što radimo jednako je važno kao i ono što radimo.** Razlika je u motivaciji.

Zamislite da je muž kupio cvijeće za svoju ženu. Ona je preplavljena zahvalnošću i kaže: „Prekrasno je. Koji je povod?" Da li bi i dalje bila sretna da je rekao…

- „To je više eksperiment nego išta drugo. Samo sam htio vidjeti izraz tvog lica i saznati šta te pokreće."
- „Nije stvar u tebi; samo sam htio da se osjećam bolje."
- „Dajem ti nešto sada jer kasnije želim nešto od tebe."
- „Neki momci s posla su dali svojim ženama cvijeće. Nisam baš želio učestvovati, ali sam osjećao pritisak da to uradim."
- „Rekla si mi da ti donesem cvijeće. Izvoli!"
- „Osjećao sam se krivim što ti nisam odavno kupio cvijeće. Nadam se da će ovo otkloniti moju krivicu."
- „Pročitao sam u knjizi da bi muževi trebali raditi ovakve stvari. Samo pokušavam biti discipliniraniji."
- „To je navika koju pokušavam razviti."

Ako bi muž dao bilo koji od ovih odgovora, žena ne bi bila baš zadovoljna. Zašto? Ona želi da joj on donese cvijeće jer je voli. Ne želi da se on osjeća prisiljenim ili da to radi iz navike. Želi da njegovi postupci budu motivisani ljubavlju i željom da je blagoslovi.

Isto važi i za provođenje vremena s Bogom. Nema ništa loše u želji da saznate više o Bibliji ili da tražite od Boga da usliši vaše molitve. Međutim, kada je naš osnovni razlog za čitanje Biblije i molitvu motivisan onim što ćemo dobiti, a ne onim s kim smo, onda nešto nije u redu. Trebali bismo provoditi vrijeme s Bogom jer Ga volimo, želimo biti s Njim i želimo Ga bolje upoznati.

Zašto radimo ono što radimo jednako je važno kao i ono što radimo. Ako ne djelujemo iz ljubavi prema Bogu, jednostavno se bavimo vjerskim običajima. Možda činimo dobra djela, ali motivacija je pogrešna.

Dok provodite vrijeme s Bogom, svjesno razmišljajte o svom motivu. Jeste li tu zato što Ga volite ili ste tu da nešto dobijete od Njega?

Teme za diskusiju

- Kako se vaša motivacija za provođenje vremena s Bogom povezuje s opštim ciljem kršćanskog/hrišćanskog života?
- Jeste li ikada imali prijatelja koji je bio s vama samo da bi nešto dobio od vas? Koje biste riječi upotrijebili da okarakterizirate taj odnos?

5. DIO

Zašto je Sveto pismo važno?

Glavna ideja: Sveto pismo je konačni autoritet za sva vjerovanja, iskustva i djela.

Pregled:

- **Evanđelje/Jevanđelje je Božija dobra vijest koja spašava i posvećuje osobu. Nikada ne prerastete j/evanđelje.**
- **Kršćanstvo/Hrišćanstvo se odnosi na odnos.** Postoje tri ključna odnosa: odnos s Bogom, Crkvom i svijetom. Sve što Bog želi učiniti kroz vaš život, On će to ostvariti iz punoće vašeg odnosa s Njim.
- **Osnovni ciljevi su upoznati Boga (provodeći vrijeme s Bogom) i da Bog živi Svoj život kroz vas.**
- **Provođenje vremena s Bogom treba biti motivisano ljubavlju.** Zašto radimo ono što radimo jednako je važno kao i ono što radimo.

Osnovne informacije o Bibliji

Biblija je Božje otkrivenje Sebe čovječanstvu. Napisali su je ljudi pod nadahnućem Svetog Duha. Ona je savršeno blago božanske pouke. Njen autor je Bog i stoga je potpuno bez greške. Otkriva dubine Božje ljubavi i principe po kojima nas Bog sudi i do kraja svijeta ostaće najviši standard po kojem treba provjeravati svo ljudsko ponašanje, vjerovanja i vjerska mišljenja. Ona je dovoljna kao naše jedino nepogrešivo pravilo vjere i prakse. (Psalam 119:89; Matej 5:18; 24:35; Ivan/Jovan 10:35; 1. Korinćanima 2:7-14; 1. Solunjanima 2:13; 2. Timoteju 3:16-17; 2. Petrova 1:20-21; Jevrejima/Hebrejima 4:12)

Sveto pismo je:

- Inspirisano: Udahnuto od Boga (2. Timoteju 3:16)
- Besprijekorno: sigurno, pouzdano i vrijedno povjerenja (Izreke 3:20-23)
- Nepogrešivo: bez grešaka ili propusta (Psalam 19)
- Jedinstveno: unikatno (Juda 3)
- Potpuno: završeno, potpuno otkrivenje Boga (Jevrejima/Hebrejima 1:1; Juda 3)

Postoji direktna korelacija između vjere u Boga i vremena provedenog u Svetom pismu.

Kako više saznajemo o Bogu, naša vjera u Boga raste. Kada vidimo šta je On učinio, razumijemo ko je On i odvojimo vrijeme da upoznamo Njegovo srce, naša vjera jača.

Kao što je prethodno navedeno, Biblija je Božje otkrivenje samog sebe. U slijedećim odlomcima primijetite vezu između vjere, vremena provedenog u Svetom pismu i Svetog pisma koje otkriva Boga.

- Rimljanima 10:17 kaže: „Vjera, dakle, dolazi od slušanja, a slušanje od riječi Kristove/Hristove.“ Naša vjera raste je**r Božija Riječ ukazuje na Sina Božijeg.**
- U J/evanđelju po Ivanu/Jovanu 5:39, Isus je rekao religioznim ljudima: „”Vi proučavate Pisma, jer mislite da ćete u njima imati Vječni život. Ona svjedoče za mene.“ Drugim riječima, Pismo ukazuje na Krista/Hrista. **Božija Riječ ukazuje na Sina Božijega.**
- U Djelima apostolskim 8:35, Filip je razgovarao s etiopskim eunuhom o odlomku iz Izaije. “Filip otvori svoja usta i od tog dijela poče mu objavljivati Isusa.“ Kako je Filip mogao propovijedati o Isusu iz knjige Izaije?
- Izaija je napisan preko 600 godina prije Kristovog/Hristovog rođenja. Odgovor je da su Izaijina proročanska pisanja

ukazivala na Krista/Hrista. **Božija Riječ ukazuje na Sina Božijega.**

- U J/evanđelju po Ivanu/Jovanu 1:1, 14 piše: „U početku je bila Riječ. Riječ bijaše s Bogom i Riječ je bila Bog… Tako Riječ postade tijelom i nastani se među nama. Bio je pun milosti i istine. A mi smo vidjeli Njegovu slavu, slavu Očevog Jedinca. Isus je jedini u Svetom pismu koji se naziva „jedinorođenim od Oca". **Božija Riječ ukazuje na Sina Božijega.**
- U Galaćanima 3:24, Pavle/Pavao je rekao: "Tako je Zakon bio nas čuvar koji nas je vodio do Mesije (Krista/Hrista), da se opravdamo po vjeri." Zakon (Postanak do Ponovljenog zakona) bio je naš učitelj. Pavle nam kaže da nas je Zakon Starog zavjeta uputio na Krista/Hrista. **Božija Riječ ukazuje na Sina Božijega.**

Biblija je Božje otkrivenje o Njemu samom. On nam govori o svom karakteru. On dijeli dio svojih planova. Dok provodite vrijeme u Bibliji, upoznaćete um, srce i Božju Osobu. Dok to činite, vaša vjera će rasti.

Postoje mnogi načini čitanja Biblije.
Nije svako čitanje Biblije isto. Neki ljudi čitaju Bibliju iz…

- Zadovoljstva: Čitaju za lično uživanje.
- Primjene: Čitaju da bi stekli uvide za život.
- Poučavanja: Čitaju da bi podijelili s drugima.
- Učenja: Čitaju da bi stekli znanje.
- Pobožnosti: Čitaju da bi upoznali Boga.

Svaki način je koristan. Međutim, vaše "tiho" vrijeme je prvenstveno namijenjeno pobožnosti (čitanju radi upoznavanja Boga).

Osnovni principi proučavanja Biblije
Da biste ispravno razumjeli i protumačili Sveto pismo, morate znati kontekst. Kontekst otkrivate znajući šta je izvorni pisac rekao izvornoj publici u izvornom okruženju i s tom izvornom svrhom. Ako ne znate šta je tada rečeno, ne možete razumjeti kako to primijeniti danas.

Kako da razumijem kontekst Svetog pisma?
Postavite pet pitanja:

1) Autor: Ko je bio originalni pisac?
2) Publika: Ko je bila originalna publika?
3) Okruženje: Koje je bilo originalno okruženje radnje?
4) Svrha: Zašto je ova knjiga napisana?
5) Žanr: Koji je stil pisanja? (npr. poezija, historijska naracija, mudrosna literatura, poslanica, apokaliptika, itd.)

Većina ovih informacija nalazi se na početku svake knjige u studijskoj Bibliji. Za daljnje informacije o Bibliji, proučavanju Biblije i tumačenju Svetog pisma, pogledajte Dodatke 1, 2 i 3 na kraju ove knjige.

Kako da primijenim Sveto pismo u svom životu?

- Zapažanje: Šta odlomak kaže?
- Tumačenje: Šta odlomak znači?
- Primjena: Kako se odlomak odnosi na mene?

Kako da počnem?
Nakon što nabavite Bibliju koja se lako čita, evo nekoliko ideja:

- Podvucite, označite i pravite bilješke na marginama. Koristite dnevnik ako je potrebno da zabilježite ono što Bog poučava.
- Čitajte temeljito, a ne na brzinu
- Gdje biste trebali početi? Evo nekoliko opcija:
- Počnite s temama na koje vas Bog stalno podsjeća (npr. financije, vjera, ljutnja itd.).
- Čitajte Izreke i proučavajte poglavlje koje odgovara danu u mjesecu.
- Čitajte Evanđelja/Jevanđelja i usredotočite se na karakter i život Krista/Hrista.
- Čitajte Poslanice i proučavajte kako se j/evanđelje živi u svakodnevnom životu.
- Pročitajte Bibliju u jednoj godini, po mogućnosti s "Biblijom za Jednu Godinu" (One Year Bible)
- Preuzmite aplikaciju YouVersion Bible na svoj pametni telefon. Ona nudi niz specifičnih planova za proučavanje Svetog pisma.

6. DIO

Šta trebam znati o molitvi?

Glavna ideja: Molitva je razgovor s Bogom - govorimo i slušamo.

Pregled:

- **Evanđelje/Jevanđelje je Božija dobra vijest koja spašava i posvećuje osobu. Nikada ne prerastete j/evanđelje.**
- **Kršćanstvo/Hrišćanstvo se odnosi na odnos.** Sve što Bog želi učiniti u i kroz vaš život, On će ostvariti iz punoće vašeg odnosa s Njim.
- **Osnovni ciljevi su upoznati Boga (provodeći vrijeme s Bogom) i da Bog živi Svoj život kroz vas.**
- **Provođenje vremena s Bogom treba biti motivisano ljubavlju.**
- **Sveto pismo je konačni autoritet za sva vjerovanja, iskustva i djela..**

Molitva je razgovor s Bogom. Nije komplikovana. Ne mora biti okićena ili poetična. Ne mora biti duga ili zastrašujuća. Biblija jasno uči kršćane/hrišćane kako da se mole.

Podijelimo razgovor na dva dijela:

1) Razgovor s Bogom
2) Slušanje Boga.

Većina kršćana/hrišćana provodi većinu svog vremena u prvoj kategoriji. Razgovaramo s Bogom. Dijelimo svoje probleme, svoje brige, svoja pitanja, svoja slavlja i još mnogo toga.

Postoji nekoliko osnovnih kategorija za razgovor s Bogom.

- Molitva: razgovor s Bogom općenito
- Molba: molba Bogu za ličnu potrebu
- Zagovor: traženje od Boga da interveniše u ime nekog drugog (molitva za druge)
- Obožavanje: dijeljenje naše ljubavi, poštovanja i afiniteta prema tome ko je Bog
- Zahvalnost: dijeljenje naše zahvalnosti za sve što nam je Bog pružio
- Slavljenje: dijeljenje naše zahvalnosti za ono što je Bog učinio

Iako postoje i druge manje kategorije, ovo su osnovni načini na koje razgovaramo s Bogom. U svakoj od ovih kategorija mi smo oni koji govorimo.

Međutim, molitva ne bi trebala biti monolog; molitva je dijalog. Molitva je razgovor. Ne samo da trebamo dijeliti šta name je na srcu s Bogom, već i slušati dok Bog dijeli šta je Njemu na srcu, s nama.

Slušanje Boga u molitvi zahtijeva vrijeme. Potrebno je vrijeme da razvijemo sluh za Njegov glas. Potrebno je vrijeme da razlikujemo ono što mislimo da je Bog rekao od onoga što je On zapravo rekao. Što duže slušate i što više vremena provodite u molitvi, Njegov glas postaje jasniji.

Kako možemo rasti u našoj sposobnosti da čujemo Božiji glas?

- **Što više vremena provodimo s Bogom u molitvi, to više prepoznajemo Božiji glas.** Razmislite o odnosima koji su vam

bliski. Što je odnos bliži, to je glas poznatiji! Postoje ljudi koji vas zovu telefonom i nikada ne moraju otkriti ko su (npr. roditelji, supružnik, djeca, braća i sestre, bliski prijatelji). Postoji poznato iskustvo koje dolazi samo kroz ponovljeno izlaganje. Isto važi i za Boga. Što više razgovaramo s Bogom i slušamo šta On govori, to nam zvuk Njegovog glasa postaje poznatiji.

- **Fokusirajte se više na ono što čujete nego na to kako zvuči.** Čini se da postoji određena zbrka između slušanja Božijeg glasa i prepoznavanja onoga što Bog govori. Prvo je teže od drugog. Još jednom, pogledajte ljudsku komunikaciju. Kako zvuči glas vaše mame? Neko bi mogao reći: „Ženski je. Ugodan je. Govori s naglaskom. Ima mekoću u glasu." To je sjajno, ali ste samo suzili mogućnosti na nekoliko milijardi ljudi.

- Šta bi vaša mama rekla o laganju, čistoći, Božijoj Riječi, porodici, zdravlju itd.? Što više poznajete svoju mamu, to više znate šta ona misli. Ako pokušavate razaznati njen glas, počinjete tako što ćete eliminisati ono što nije ona. Isto važi i za Boga. Kada se fokusiramo na ono što čujemo, možemo to uporediti s tim ko je On. Kada se neka ideja sukobi s Njegovom prirodom ili Njegovom Riječju, možemo je eliminisati s popisa.

- Ako vam je teško razaznati emocije slušanja, sljedeća tabela vam može pomoći. Ova tabela je preuzeta iz knjige "Izabrati najbolje od Boga".

God's Voice	**Satan's Voice**
Smiruje you	Požuruje you
Vodi you	Gura you
Daje you	Plaši you
Prosvjetljuje you	Zbunjuje you
Ohrabruje you	Obeshrabruje you
Tješi you	Brine you
Smiruje you	Opsjeda you
Uvjerava you	Okrivljuje you

- **Pobrinite se da ono što čujete bude u skladu sa Svetim pismom.** Biblija je Božija objavljena Riječ. Naša prva stanica u učenju razlikovanja Božijeg glasa trebala bi biti otkrivanje onoga što je Bog već napisao. Bog neće protivrječiti Sebi. Neće vam u molitvi reći nešto što nije u skladu s Njegovom Riječju.

- **Posmatrajte molitvu u kombinaciji s drugim Božijim načinima na koje govori Njegovom narodu: Svetim pismom, bogobojaznim savjetom, okolnostima.** Kao opšte pravilo, ono što čujete u molitvi treba biti potvrđeno Svetim pismom, bogobojaznim savjetom i okolnostima. Bog obično koristi sva tri zajedno da potvrdi Svoj stav.

Molitva je razgovor s Bogom; govorimo i slušamo.

7. DIO

Šta je učenik?

Glavna ideja: A disciple is more than an educated believer; a disciple wants to become like Christ.

Pregled:

- **Evanđelje/Jevanđelje je Božija dobra vijest koja spašava i posvećuje osobu. Nikada ne prerastete j/evanđelje.**
- **Kršćanstvo/Hrišćanstvo se odnosi na odnos.** Sve što Bog želi učiniti u i kroz vaš život, On će ostvariti iz punoće vašeg odnosa s Njim.
- **Osnovni ciljevi su upoznati Boga (provodeći vrijeme s Bogom) i da Bog živi Svoj život kroz vas.**
- **Provođenje vremena s Bogom treba biti motivisano ljubavlju.**
- **Sveto pismo je konačni autoritet za sva vjerovanja, iskustva i djela.**
- **Molitva je razgovor s Bogom; govorimo i slušamo.**

Šta je učenik?

Isus je dao nalog Crkvi da čini učenike (Matej 28:19-20). Ako ne možemo definisati učenika, ne možemo znati jesmo li ga stvorili. Učenik se često definiše kao onaj koji uči , student ili sljedbenik Krista/Hrista. Na osnovnom nivou, to je istina. Međutim, učenik je mnogo više. Kako Sveto pismo definiše učenika? Pogledajmo učenike iz jevrejske perspektive prvog stoljeća.

Jevrejsko obrazovanje u prvom vijeku imalo je nekoliko nivoa. Djeca su počinjala svoje učenje oko pete ili šeste godine u **Beth Seferu** (što znači „kuća knjige"). Podučavanje se prvenstveno fokusiralo na Toru (prvih pet knjiga Biblije). Govorilo se da bi prvog dana nastave rabin prekrio medom ploču za pisanje svakog djeteta. Nakon što bi ploča bila prekrivena medom, rekao bi: „Poliži med sa ploče i sa svojih prstiju." Dok su djeca uživala u medu, rabin bi citirao Psalam 119:103: „Kako su slatke riječi Tvoje, slađe nego med ustima mojim." Rabin je želio da njegovi učenici znaju da nema ništa ugodnije od kušanja, primanja i uključivanja Božije Riječi u njihov život.

Tokom sljedećih četiri do pet godina, djeca bi učila napamet velike dijelove Svetog pisma. U stvari, neki učenici bi napamet naučili cijelu Toru do završetka **Beth Sefer** programa sa 10 godina. Nakon Beth Sefer programa, većina učenika je ostajala kod kuće da pomažu u porodičnom poslu. Roditelji su željeli biti sigurni da su njihova djeca dobro pripremljena za budućnost. Smatrali su da su dvije tačke obrazovanja neophodne: razumijevanje Svetog pisma i obuka u nekom pozivu. Najbolji učenici su nastavljali proučavanje Svetog pisma i učenje zanata u **Beth Talmudu** („kući učenja").

U Beth Talmudu, obrazovni proces je bio mnogo intenzivniji. Pored Tore, proučavali su Proroke i Spise. Učili su tumačenja Usmene Tore (pravne i interpretativne tradicije) i kako tumačiti i primjenjivati Sveto pismo. Također su učili jevrejsku umjetnost pitanja i odgovora. Ovaj drugi nivo obrazovanja fokusirao se na razumijevanje dubokih istina, istovremeno razvijajući vještine kritičkog mišljenja. Zapadnjačko obrazovanje fokusira se na

razmjenu informacija. Nakon podučavanja sabiranja, postavljamo pitanja poput: „Koliko je 2 + 2?“ Želimo da naša djeca odgovore sa „4“. Naš obrazovni proces je osmišljen tako da nastavnik daje informacije, a učenik ih vraća.

U Isusovo vrijeme, rabini su učili učenike da odgovor daju pitanjem. Fokus nije bio na razmjeni informacija, već na razumijevanju tih informacija. Rabin bi pitato: „Koliko je 2 + 2?“ Umjesto odgovora „4“, učenik bi na primjer rekao: „Koliko je 8 - 4?“ ili „Koliko je 25% od 16?“ Ako je učenik mogao dati odgovor u obliku pitanja, učitelj je tad znao da su obradili gradivo. Isus je bio u ovoj fazi kada su ga roditelji izgubili u hramu u dobi od 12 godina: “Poslije tri dana pronađu ga u Hramu medu učiteljima kako ih sluša i postavlja im pitanja. Svi koji su ga slušali, divili su se njegovoj oštroumnosti i odgovorima.” (Luka 2:46-47). Nisu bili zapanjeni njegovim pitanjima; bili su zapanjeni njegovim razumijevanjem i odgovorima. Njegova pitanja su pokazala Njegovo razumijevanje istine.

Do završetka Beth Talmuda, neka djeca bi već napamet naučila ostatak Starog zavjeta. Poslije ovog nivoa većina učenika nije nastavljala svoje obrazovanje. Međutim, neki od najnaprednijih učenika bi nastavljali na sljedeći nivo obrazovanja koji se zvao **Beth Midrash** („kuća studiranja“). Kada bi učenici ulazili u Beth Midrash, nazivani su „talmidim“, što se prevodi kao „učenici“. Na ovom nivou, učenik bi se predstavio rabinu. Učenik bi rekao: „Rabi, želim postati jedan od tvojih talmidima (učenika). Molim te, pusti me u tvoju kuću studiranja.“ Rabin bi postavio niz pitanja kako bi procijenio njihov nivo obrazovanja i razumijevanja.

Postavljena pitanja nisu bila: „Možete li mi reći knjige Tore?“ ili „Ko je bačen u lavlju jamu?“ Rabin bi na primjer rekao: „U Habakuku postoje četiri reference na Ponovljeni zakon. Recite mi ih po redu.“ Drugi pristup bi bio da se rabin uključi u „remez“. Govorio bi o nekoj temi, a zatim citirao stih. Učenik je morao znati da li se stih odnosi na temu ili je tema povezana sa stihom prije ili poslije stiha koji je citirao. Bez Svetog pisma pred sobom, taj učenik je morao znati stih, okolne stihove, kontekst tih stihova, a zatim reći da li je stih ispravno citiran radi tumačenja. Rabin je želio znati da li pojedinac poznaje Toru. Razumije li usmenu tradiciju? Razumije li tumačenje? Njegov cilj je bio da vidi da li ova mlada osoba može razumjeti njegovo učenje, filozofiju i pristup Svetom pismu i da li na kraju može podučiti druge ovom razumijevanju.

Razumijevanje Svetog pisma svakog rabina nazivalo se njegovim jarmom. Ako je rabin vjerovao da je dječak sposoban ne samo razumjeti, već i postati rabin i podučavati, rekao bi: “Dođi i slijedi me.” Biti prihvaćen od strane rabina bila je jedna od najvećih časti koju je iko mogao dobiti. U tom trenutku, mladić bi napustio svoju porodicu, posao, selo i prijatelje. Njegov cilj je bio jednostavan: Želio je biti kao njegov rabin. Luka 6:40 kaže: “Učenik nije veći od učitelja, ali ko je sve naučio, ravan je svom učitelju.” Učenici su oponašali sve što je rabin radio. Jeli bi istu hranu kao i njihov rabin. Spavali bi u istom položaju kao i njihov rabin. Hodali bi isto, nosili se isto, pa čak i razvijali slične manire kao i njihov rabin. Dok je rabin podučavao svoj jaram, njegovi učenici su slušali, gledali i oponašali sve što je on radio.

Vidite li zašto toliko modernih pristupa učeništvu ne uspijevaju? Izjednačavamo učenika samo sa time da bude učenik. Učenik želi znati šta učitelj zna kako bi mogao dati pravi odgovor. Ali to nije potpuni pogled na to šta znači biti učenik. Učenik želi biti poput rabina (učitelja). To je Božji plan za svakog kršćanina/hrišćanina. Njegov plan nije da imamo glavu punu odgovora; On želi da budemo poput Krista/Hrista. Rimljanima 8:29 kaže: “One koje je unaprijed poznavao, odredi da budu uobličeni u lik Njegovog sina,...“ U Galaćanima 4:19, Pavle/Pavao je radio s Galaćanima „dok se Krist/Hrist ne oblikuje u vama“.

Iako kršćani/hrišćani ne slijede isti put učeništva (Beth Sefer, Beth Talmud, Beth Midrash), možemo vidjeti opštu pouku. **Učeništvo se ne odnosi samo na informacije; nego na transformaciju. Božji cilj nije da nas učini biblijski pismenima; Njegov cilj je da nas učini poput Njega.**

Koja je biblijska definicija učenika? Učenik je sljedbenik koji provodi

vrijeme sa svojim rabinom (slušajući, gledajući i oponašajući Ga) kako bi postao poput Njega i na kraju prenio ta učenja drugim učenicima.

Učenik je više od obrazovanog vjernika; učenik želi postati poput Krista/Hrista.

8. DIO

Šta znači slijediti Krista/ Hrista?

Glavna ideja: Slijediti Krista/Hrista znači biti poput Krista/Hrista.

Pregled:

- **Evanđelje/Jevanđelje je Božija dobra vijest koja spašava i posvećuje osobu. Nikada ne prerastete j/evanđelje.**
- **Kršćanstvo/Hrišćanstvo se odnosi na odnos.** Sve što Bog želi učiniti u i kroz vaš život, On će ostvariti iz punoće vašeg odnosa s Njim.
- **Osnovni ciljevi su upoznati Boga (provodeći vrijeme s Bogom) i da Bog živi Svoj život kroz vas.**
- **Provođenje vremena s Bogom treba biti motivisano ljubavlju.**
- **Sveto pismo je konačni autoritet za sva vjerovanja, iskustva i djela.**
- **Molitva je razgovor s Bogom; govorimo i slušamo.**
- **Učenik je više od obrazovanog vjernika; učenik želi postati**

poput Krista/Hrista.

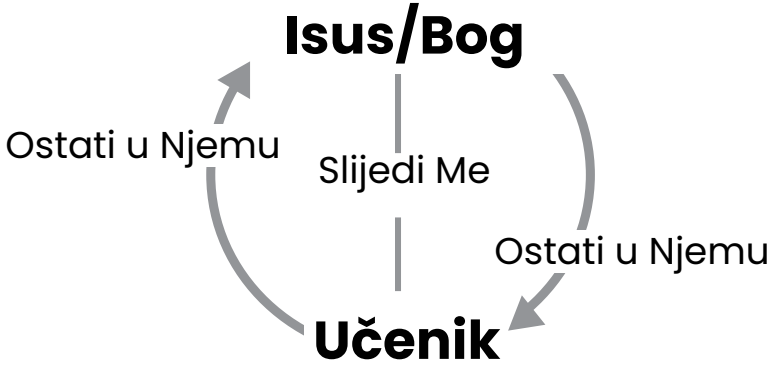
Šta Bog želi od mene?
Isus je upotrijebio dvije riječi da odgovori na to pitanje: Slijedite me! To je više od tvrdnje da ste kršćanin/hrišćanin, odlaska u crkvu i učenja biblijskih priča. To je više od toga da budete obožavatelj Njegovog života ili fascinirani Njegovim učenjima. Slijediti Isusa znači biti poput Njega. To uključuje provoditi vrijeme s Njim (to znači slušati Ga, posmatrati Ga i oponašati Ga) kako bismo mogli biti poput Njega i na kraju prenijeti ta učenja drugim učenicima.

Slijediti Krista/Hrista je mnogo lakše nego slijediti nekog drugog rabina. Dok su učenici iz prvog stoljeća željeli biti poput svog rabina, to je bilo zato što je rabin želio ispuniti zakon kako bi ugodio Bogu. Ovi rabini bili su pobožni čuvari zakona, ali su i dalje bili pali i grešni. Razvili su komplikovane jarmove i dodatne zakone kako bi osigurali da će se pokoravati Tori. Rezultat je bio teži, komplikovaniji jaram. Odnos je izgledao otprilike kao na slici ispod.

Bog
|
Zakon
|
Rabinov jaram
|
Rabin
|
Slijedi me
|
Učenik
|
Godine studija

Proces je bio komplikovan. Da bi slijedio Boga, ugodio Bogu i poslušao Boga, učenik je počinjao na dnu ove ljestvice. Nakon godina učenja, mogao je postati učenik. Da bi bio poput svog rabina, trebao je slijediti rabina, preuzeti njegov jaram, držati se Zakona i nadati se da je to dovoljno da ugodi Bogu.

Naprotiv, slijeđenje Krista/Hrista nije komplikovano. Isus je Bog. Isus je ispunio Zakon. Njegov jaram je blag, a Njegovo breme je lako (Matej 11:28-30). Mi ne slijedimo Zakon da bismo bili ispravni pred Bogom; naš rabin nas je ispravio pred Bogom. Za Kristovog/Hristovog učenika, tok je kružan kao na slici ispod.

Isus nam kaže da ga slijedimo. Dok ga slijedimo (ili ostajemo u Njemu), postajemo poput Njega (Ivan/Jovan 15:1-10). To je tako jednostavno. Slijediti Krista/Hrista znači biti poput Krista/Hrista. Da li vaš život postaje poput Njegovog? Da li se Njegovo srce manifestira u vašem životu? Da li volite druge? Da li ste usmjereni na Njegovo kraljevstvo? Da li služite kao što je On služio? Da li slijedite Njegov primjer provodeći vrijeme s Ocem?

Ako ne, rješenje nije u suočavnju s problemima s odlučnošću i disciplinom. Rješenje je slijediti Ga ostajući u Njemu. Dok to činite, On će živjeti Svoj život kroz vas, a vi ćete postati više poput Njega.

9. DIO

Kako se čine učenici?

Glavna ideja: Učenici se stvaraju kada ljudi slijede Krista/Hrista voleći Boga, ujedinjujući se s vjernicima, služeći svijetu i povjeravajući j/evanđelje.

Pregled:

- **Evanđelje/Jevanđelje je Božija dobra vijest koja spašava i posvećuje osobu. Nikada ne prerastete j/evanđelje.**
- **Kršćanstvo/Hrišćanstvo se odnosi na odnos.**
- **Osnovni ciljevi su upoznati Boga (provodeći vrijeme s Bogom) i da Bog živi Svoj život kroz vas.**
- **Provođenje vremena s Bogom treba biti motivisano ljubavlju.**
- **Sveto pismo je konačni autoritet za sva vjerovanja, iskustva i djela.**
- **Molitva je razgovor s Bogom; govorimo i slušamo.**
- **Učenik je više od obrazovanog vjernika; učenik želi postati poput Krista/Hrista.**
- **Slijediti Krista/Hrista znači biti poput Krista/Hrista.**

Kako se čine učenici? Kako to izgleda slijediti Krista/Hrista?
Ako biste pitali prosječnog kršćanina/hrišćanina kako se čine učenici, razgovor gotovo uvijek krene na okupljanje male grupe. „Imamo odličan odjel nedjeljne škole“ ili „Imamo male grupe koje se sastaju tokom cijele sedmice.“ Iako se učenici čine u zajednici, to nije cijeli obim stvaranja učenika.

Evo odličnog pitanja za svakog kršćanina/hrišćanina: „Kako je Isus učio dvanaestoricu?“ Da li se sastajao s njima da proučavaju Bibliju jednom sedmično? Šta je radio?

Prije mnogo godina, tim osoblja koji sam vodio fokusirao se na pristup stvaranja učenika tokom našeg timske duhovne obnove. Zapisali smo sve što smo primijetili da Isus podučava, modelira ili radi s dvanaestoricom. Također smo zapisali kako je Pavle/Pavao učio Timoteja, Tita, Ivana, Marka i druge. Nakon što smo sastavili naš popis, grupirali smo izjave pod četiri glavna naslova. Kada smo završili, napisali smo sljedeću izjavu:

Učenici se čine kada ljudi slijede Krista/Hrista voleći Boga, ujedinjujući se s vjernicima, služeći svijetu i povjeravajući j/evanđelje.

Voljeti, Ujediniti, Služiti, Povjeriti. Evo nekih stvari koje smo uključili u svaki dio.

Voljeti Boga
- Uživanje u intimnom zajedništvu s Bogom
- Upoznavanje Boga kroz Njegovu Riječ
- Razgovor s Bogom kroz molitvu
- Provođenje vremena s Bogom
- Obožavanje Boga

Ujedinjenje s vjernicima
- Kršćanska/Hrišćaninska zajednica: U Novom zavjetu, vjernici su uživali u zajedničkom životu. Isus i Pavle putovali su sa svojim

učenicima, zajedno su jeli, zajedno služili, zajedno proučavali Sveto pismo itd. Provodili su vrijeme jedni s drugima.
- Ujedinjeni životi: Učenici Novog zavjeta bili su ujedinjeni u misiji, molitvi, službi, viziji, ljubavi, proučavanju Biblije itd. Nisu se samo okupljali u grupi; bili su ujedinjeni oko zajedničkih ciljeva i svrha.
- Iskrena ljubav: Ljubav prema drugim vjernicima definisala je ljude kao Kristove/Hristove učenike.

Služenje svijetu
- Pokazivanje ljubavi ljudima kroz naša djela, ne samo riječi
- Slijeđenje Kristovog/Hristovog primjera služenja drugima
- Ulaganje u ljude, porodice, zajednice i narode

Povjeravanje Evanđelja
- Dijeljenje j/evanđelja kraljevstva
- Povjeravanje Kristovih/Hristovig učenja drugima
- Pozivanje drugih da se pridruže aktivnostima Božijeg kraljevstva
- Učenici čine učenike

Učenici vole, ujedinjuju, služe i povjeravaju. Pojavili su se i drugi uvidi.
- Primijetili smo da su tri ključna odnosa za kršćane/hrišćane jasno vidljiva: naš odnos s Bogom je u prvoj tački, naš odnos s Crkvom je u drugoj tački, a naš odnos sa svijetom je u posljednje dvije tačke.
- Izjave su usmjerene na djelovanje. Svaka izjava ima glagol koji aktivira misao: VOLJETI, UJEDINJAVATI, SLUŽITI, POVJERAVATI. Ovaj opis učeništva je usmjeren na djelovanje.
- Stvaranje učenika zahtijeva provođenje vremena zajedno. Ovaj dio je najvažniji. Isus je poučavao i modelirao život ljubavi, ujedinjenja, služenja, povjeravanja, i to živio i doživljavao s njima. Isti obrazac se vidi i kada je Pavle/Pavao ulagao u Timoteja, Luku i Tita. Pavle/Pavao je provodio vrijeme s onima koje je poučavao.

Možete podučavati mase iz daljine. Možete obrazovati vjernike iz daljine. Možete dijeliti viziju iz daljine. Ali ne možete činiti učenike iz daljine. Činjenje učenika zahtijeva provođenje vremena zajedno. Svačije putovanje s Bogom će izgledati malo drugačije, ali orijentacija učenika (ili opšti put kroz život) je isti. **Učenici slijede Krista/Hrista voleći Boga, ujedinjujući se s vjernicima, služeći svijetu i povjeravajući j/evanđelje.**

Ovaj opis može poslužiti kao duhovni kompas. Ako želite biti sigurni da se tok vašeg života kao učenika kreće prema rastu, primijenite ove istine u svom životu i zamolite Boga da vam otkrije potrebne ispravke toka. Ljubav prema Bogu mora ostati naš prioritet broj jedan. Sve ostalo proizlazi iz ovog jednog odnosa.

Ako se nađete u duhovnoj stagnaciji, zapitajte se: „Šta tu nedostaje?“ Ako prolazite kroz period duhovne suše, primijenite ovaj duhovni Kompas na svoj život. Primijetićete da jedno ili više od ovih područja nedostaje ili se nedovoljno koristi. Ovaj duhovni kompas može pružiti neposredan uvid u vaše putovanje s Bogom. Može vam pomoći da primijetite korake koji su potrebni da biste prešli na sljedeći nivo. Također vam može pomoći da prepoznate gdje se nalazite i koji su koraci potrebni za rast u budućnosti.

Učenici se čine kada ljudi slijede Krista/Hrista voleći Boga, ujedinujući se s vjernicima, služeći svijetu i povjeravajući j/evanđelje.

10. DIO

Ko sam ja?

Glavna ideja: Vaš novi identitet se nalazi u Kristu/Hristu.

Pregled:

- **Evanđelje/Jevanđelje je Božija dobra vijest koja spašava i posvećuje osobu. Nikada ne prerastete j/evanđelje.**
- **Kršćanstvo/Hrišćanstvo se odnosi na odnos.**
- **Osnovni ciljevi su upoznati Boga (provodeći vrijeme s Bogom) i da Bog živi Svoj život kroz vas.**
- **Provođenje vremena s Bogom treba biti motivisano ljubavlju.**
- **Sveto pismo je konačni autoritet za sva vjerovanja, iskustva i djela.**
- **Molitva je razgovor s Bogom; govorimo i slušamo.**
- **Učenik je više od obrazovanog vjernika; učenik želi postati poput Krista/Hrista.**
- **Slijediti Krista/Hrista znači biti poput Krista/Hrista.**
- **Učenici se čine kada ljudi slijede Krista/Hrista voleći Boga, ujedinjujući se s vjernicima, služeći svijetu i povjeravajući j/evanđelje.**

Šta znači da se vaš identitet nalazi u Kristu/Hristu?
Naš identitet nas definiše. Naš identitet je često povezan s onim što radimo, šta volimo, odakle smo ili kako sebe vidimo. Razmislite na trenutak o tome kako se ljudi predstavljaju u grupi. Neko u grupi za podršku može reći: „Ja sam John. Imam 34 godine i alkoholičar sam." Njegov identitet je povezan s tim kako on sebe vidi. Neko ko se predstavlja novim kolegama može reći: „Moje ime je Allie. Diplomirala sam arhitekturu na MIT-u." Njen identitet je povezan s onim što je postigla. Naš identitet definiše nas.

Prije Krista/Hrista, naš duhovni identitet bio je definisan jednom riječju - grijeh. Ako bismo se predstavljali u grupi za duhovnu podršku, rekli bismo: „Moje ime je _____. Ja sam grešnik." Grijeh nas je definisao. Grijeh je definisao naše prethodno stanje, grijeh je definisao našu trenutnu borbu, i grijeh je odredio našu buduću stvarnost.

Većina ljudi nikada ne bi rekla: „Nikad nisam zgriješio/la." Međutim, mnogi ljudi brzo ističu svoju ograničenu uključenost. „Naravno, zgriješio/la sam, ali nije bilo tako loše. Ima mnogo drugih ljudi koji su gori od mene." Iako postoje različite posljedice za specifične grijehe u očima suda, grijeh je grijeh pred očima Boga.

Razmislite o grijehu iz ove perspektive. Ako neko uzme pakovanje žvakaćih guma i ne plati za to, društvo tu osobu naziva lopovom. U trenutku prekršaja, ta osoba je identifikovana s krađom. Nije važno da li su ukrali jedno pakovanje žvakaćih guma, automobil ili 1.000.000 dolara. Kada neko uzme nešto što nije njihovo, označen je kao lopov. Isto važi i za grijeh. Nije važno je li osoba sagriješila malo, puno, na velike ili male načine. U trenutku kada grijeh uđe u tu jednačinu, s njim dolazi i naziv „grešnik".

Rimljanima 3:23 nam kaže da su "...jer svi su zgriješili i izgubili Božiju slavu". U našem palom stanju, svaka osoba je pred Bogom

označena kao „grešnik“. Međutim, na krstu/križu Isus je platio cijenu za naš grijeh. Na krstu/križu je Isus oprostio naš grijeh - prošli, sadašnji i budući. Prema 2. Korinćanima 5:17, “Dakle ako je ko u Kristu/Hristu, novo je stvorenje. Staro je prošlo, a evo, novo je nastalo!“ Isus nije uglancao naš prijašnji identitet; On nam je dao novi identitet u Njemu.

Prije Krista/Hrista, bili smo duhovno identifikovani kao grešnici. U Kristu/Hristu smo duhovno identifikovani kao sveci. Isus nam daje novi identitet u Njemu. Više niste definisani onim što ste učinili (dobro, loše ili ravnodušno). Definisani ste time ko je Krist/Hrist. Vi ste ono što On kaže da jeste. Vaš identitet – i sam vaš život - nalazi se u Kristu/Hristu (Kološanima 3:3-4).

Veliki dio kršćanskog/hrišćanskog života je učenje da vidimo sebe onako kako nas Bog vidi. To nije uvijek lako. Ljudi pokušavaju da nas definišu. Čini se da nas naša prošlost definiše. Želimo da definišemo sebe. Etikete su beskrajne. „Ja sam pastor, učitelj, vlasnik preduzeća, pilot, menadžer banke.“ To je netačno iz duhovne perspektive. Karijera je ono što radite; nije ono ko ste. Naša prošlost je ono što smo bili; nije ono ko smo sad. Ako ste u Kristu/Hristu, vi ste novo stvorenje. Vaš identitet se nalazi u Kristu/Hristu.

Moramo dozvoliti Bogu da definiše naš identitet. Ova lista opisuje ko ste iz Božije perspektive.

- So zemlje i svjetlost svijeta
- (Matej 5:13-14)
- Božije dijete i dio Njegove porodice (Ivan/Jovan 1:12; Rimljanima 8:16; 1. Ivanova/Jovanova 3:1-2)
- Dio prave loze (Ivan/Jovan 15:1, 5)
- Kristov/Hristov prijatelj (Ivan/Jovan 15:15)
- Izabran i postavljen od Krista/Hrista da donosi Njegov plod (Ivan/Jovan 15:16)
- Svjedok Krista/Hrista (Djela 1:8)
- Sluga pravednosti (Rimljanima 6:18)
- Porobljen Bogu (Rimljanima 6:22)
- Sunasljednik s Kristom/Hristom (Rimljanima 8:17)
- Božji hram (1. Korinćanima 3:16; 6:19)
- Sjedinjen s Gospodom i jedan duh s Njim (1. Korinćanima 6:17)
- Član Kristovog/Hristovog tijela (1. Korinćanima 12:27; Efežanima 5:30)
- Novo stvorenje (2. Korinćanima 5:17)
- Pomiren s Bogom i službitelj pomirenja
- (2. Korinćanima 5:18-19)
- Sin Boižji i jedno u Kristu/Hristu (Galaćanima 3:26-28)
- Nasljednik Božiji (Galaćanima 4:6-7)
- Svetac (1. Korinćanima 1:2; Efežanima 1:1; Filipljanima 1:1; Kološanima 1:2)
- Božije djelo (Efežanima 2:10)
- Sugrađanin u Njegovoj porodici (Efežanima 2:19)
- Zarobljenik za Krista/Hrista (Efežanima 3:1; 4:1)
- Pravedan i svet (Efežanima 4:24)
- Građanin neba, pozicioniran na nebu upravo sada (Efežanima 2:6; Filipljanima 3:20)
- Skriven s Kristom/Hristom u Bogu (Kološanima 3:3)
- Izraz Kristovog/Hristovog života (Kološanima 3:4)
- Izabran od Boga, svet i ljubljen (Kološanima 3:12; 1. Solunjanima 1:4)
- Sin svjetla, a ne tame (1. Solunjanima 5:5)
- Sveti brat, sudionik nebeskog poziva (Jevrejima/Hebrejima 3:1)
- Sudjelnik u Kristu/Hristu (Jevrejima/Hebrejima 3:14)
- Živi kamen (1. Petrova 2:5)
- Izabrani rod, kraljevsko svećenstvo, sveti narod
- Petrova 2:9-10)
- Stranac i tuđin ovome svijetu (1. Petrova 2:11)
- Neprijatelj đavola (1. Petrova 5:8)
- Rođen od Boga i zli (đavo) te ne može dotaknuti
- Ivanova/Jovanova 5:18)
- Ovca Njegove ispaše, koja ima sve što ti treba (Psalam 23; 100)

Proučite ove izjave i odgovarajuće odlomke. Započnite proces obnavljanja svog uma ovim istinama (Kološanima 3:10). Ovaj

popis nije nešto što ćete samo pročitati, povjerovati i preći preko toga.

Ovaj popis je nešto što ćete čitati, i ponovo čitati, proučavati, meditirati, vraćati se na njega, moliti se dok idete kroz njega i tražiti od Boga da vas podsjeti na to tokom vašeg kršćanskog/hrišćanskog putovanja.

Vaš identitet se nalazi u Kristu/Hristu.

11. DIO

Kako da hodam kao učenik?

Glavna ideja: Kako ste primili Krista/Hrista, tako hodate u Kristu/Hristu.

Pregled:

- **Evanđelje/Jevanđelje je Božija dobra vijest koja spašava i posvećuje osobu. Nikada ne prerastete j/evanđelje.**
- **Kršćanstvo/Hrišćanstvo se odnosi na odnos.**
- **Osnovni ciljevi su upoznati Boga (provodeći vrijeme s Bogom) i da Bog živi Svoj život kroz vas.**
- **Provođenje vremena s Bogom treba biti motivisano ljubavlju.**
- **Sveto pismo je konačni autoritet za sva vjerovanja, iskustva i djela.**
- **Molitva je razgovor s Bogom; govorimo i slušamo.**
- **Učenik je više od obrazovanog vjernika; učenik želi postati poput Krista/Hrista.**

- **Slijediti Krista/Hrista znači biti poput Krista/Hrista.**

- **Učenici se čine kada ljudi slijede Krista/Hrista ljubeći Boga, ujedinjujući se s vjernicima, služeći svijetu i povjeravajući j/ evanđelje.**

- **Vaš novi identitet nalazi se u Kristu/Hristu.**

„Dakle, kao što ste primili Krista/Hrista Isusa Gospoda, ***tako hodite u Njemu****…"* (Kološanima 2:6)

Kako hodite u Kristu/Hristu (ili živite u Kristu/Hristu)?
Moramo se vratiti i postaviti najosnovnije pitanje: Kako ste primili Krista/Hrista? Odgovor se nalazi u jednoj frazi: milošću ste spašeni kroz vjeru (Efežanima 2:8). Niste primili Krista/Hrista na osnovu zasluga ili dobrih djela. Niste primili Krista/Hrista zato što ste ga skužili ili ste se logički uključili u Božiju porodicu. Niste primili Krista/Hrista zato što ste rođeni u pravoj porodici, pohađali pravu crkvu ili bilo šta slično.

Primili ste Krista/Hrista Božijom milošću jer ste vjerovali u ono što je On rekao o vašem grijehu, vašoj odvojenosti od Boga i vašoj potrebi za Spasiteljem. Primili ste Krista/Hrista jer ste vjerovali da je Isus umro na krstu/križu za vaš grijeh, uskrsnuo trećeg dana i nudi vječni život (pomireni odnos) onima koji će se pokajati za svoj grijeh vjerom u Krista/Hrista. Ušli ste u odnos milošću kroz vjeru. **Milost je ono što je Bog pružio; vjera je ono kako ste odgovorili.**

Poziv Svetog pisma je: "Vjeruj u Gospoda Isusa, pa ćeš se spasiti i ti i svi tvoji ukućani" (Djela 16:31). Bog pruža milost; mi trebamo odgovoriti vjerom. Zato nam Efežanima kaže: "Jer milošću ste spašeni, po vjeri!" (2:8). Ivan/Jovan je rekao: "A svima onima koji su ga primili, dao je pravo da postanu Božijom djecom, onima koji su vjerovali u Njegovo ime" (Ivan/Jovan 1:12). Primili smo Krista/Hrista milošću kroz vjeru. **Kako ste primili Krista/Hrista, tako hodate u Kristu/Hristu.**

Naš hod u Kristu/Hristu ima dva dijela: milost i vjeru. Osnovna definicija milosti je Božija nezaslužena naklonost. Iako je ta definicija teološki ispravna, ona nije praktično potpuna. Milost je ono što Bog čini u nama i kroz nas, ono što mi nismo mogli učiniti sami za sebe.

- Nismo mogli spasiti sebe, ali Bog je u nama učinio ono što mi nismo mogli učiniti - to je milost.
- Ne možemo živjeti kršćanskim/hrišćanskim životom, ali Bog čini kroz nas ono što mi nismo mogli učiniti sami za sebe - to je milost.
- Ne možemo obavljati djelo službe, ali Bog čini kroz nas ono što mi sami ne bismo mogli učiniti - to je milost.

Hodamo u Kristu/Hristu učeći se oslanjati na Božju milost, a ne na svoju snagu. Drugi dio hoda u Kristu/Hristu je vjera.

Poslanica Jevrejima/Hebrejima nam kaže: „Moj pravednik će živjeti po vjeri… a bez vjere je nemoguće ugoditi Bogu" (10:38; 11:6). Pavle/Pavao je napisao: „Živimo po vjeri, a ne po onome što vidimo" (2. Korinćanima 5:7). Kada su učenici pitali Isusa kako se mogu pridružiti Ocu u Njegovom kraljevskom djelovanju, Isus je rekao: „Ovo je djelo Božije: da vjerujete u Onoga koga je On poslao" (Ivan/Jovan 6:29).

Trebamo **HODATI** u vjeri, **ŽIVJETI** po vjeri i **DJELOVATI** kroz vjeru. Kako ste primili Krista/Hrista, tako hodate u Kristu/Hristu.

Budimo vrlo praktični. Borite se da kontrolišete svoj temperament, borite se s ovisnošću, tražite od Boga da izliječi vaš brak, brinete se o spasenju svog djeteta, potrebno vam je financijsko čudo, borite se s depresijom, anksioznošću, strahom, usamljenošću, ožiljcima prošlosti, trenutnim iskušenjima, budućim brigama - šta ćete uraditi?

Pavle/Pavao kaže: „Kao što ste primili Krista Isusa Gospoda, tako i hodite u Njemu" (Kološanima 2:6). Kako ste Ga primili? Milošću ste spašeni kroz vjeru! Kako da hodite u Njemu? Milošću kroz vjeru! Oslanjajte se na Božju milost i hodajte u vjeri.

Slijedeća tačka je od ogromne važnosti. Biblija ne predlaže vjeru ili djela; ovo je pitanje djelovanja vjerom. Jakovljeva 2:18 kaže: „Ti imaš vjeru, a ja imam djela. Pokaži mi svoju vjeru bez djelâ, i ja ću ti svojim djelima pokazati vjeru !“ Iskrena vjera će se manifestovati u odgovornom djelovanju.

Hodati s vjerom ne znači da odbijamo djelovati. To znači da djelujemo kao odgovor na Boga. Vjerujemo Bogu da će nas voditi, a kada On vodi, mi slijedimo. Vjerujemo Bogu da će nam on pomoći, a kada On pomaže, mi dobijamo. Vjerujemo Bogu da će nas održati, pa kada nas On potakne da se molimo ili provedemo vrijeme u Svetom pismu ili tražimo bogobojazni savjet, mi odgovaramo u poslušnosti. Naši postupci proizlaze iz naše vjere.

Kako ste primili Krista/Hrista, tako hodate u Kristu/Hristu.

12. DIO

Zašto je Crkva važna?

Glavna ideja: Dio vašeg rasta u Kristu/Hristu događa se samo u zajednici.

Pregled:

- **Evanđelje/Jevanđelje je Božija dobra vijest koja spašava i posvećuje osobu. Nikada ne prerastete j/evanđelje.**
- **Kršćanstvo/Hrišćanstvo se odnosi na odnos.**
- **Osnovni ciljevi su upoznati Boga (provodeći vrijeme s Bogom) i da Bog živi Svoj život kroz vas.**
- **Provođenje vremena s Bogom treba biti motivisano ljubavlju.**
- **Sveto pismo je konačni autoritet za sva vjerovanja, iskustva i djela.**
- **Molitva je razgovor s Bogom; govorimo i slušamo.**
- **Učenik je više od obrazovanog vjernika; učenik želi postati poput Krista/Hrista.**

- **Slijediti Krista/Hrista znači biti poput Krista/Hrista.**

- **Učenici se čine kada ljudi traže Krista/Hrista voleći Boga, ujedinjujući se s vjernicima, služeći svijetu i povjeravajući j/ evanđelje.**

- **Vaš novi identitet nalazi se u Kristu/Hristu.**

- **Kako ste primili Krista/Hrista, tako hodate u Kristu/Hristu.**

Koja je svrha crkve? Zašto je važno okupljati se s drugim vjernicima?
Dio vašeg rasta u Kristu/Hristu događa se samo u zajednici. Kršćanstvo/Hrišćanstvo je timski sport. To je kolektivna težnja. Ako želite biti sve ono za šta vas je Bog stvorio, to se događa samo u biblijskoj zajednici.

Biblijska zajednica je više od dolaska u crkvu nedjeljom. To je više od pohađanja biblijske studije ili obroka s drugim kršćaninom/hrišćaninom. Radi se o ujedinjenju naših života oko zajedničkog cilja, težnji ka zajedničkoj svrsi i zajedničkom životu kao građani Kristovog/Hristovog kraljevstva.
Kada je dvanaest učenika pozvano da slijede Krista/Hrista, nisu bili pojedinačno pozvani na jednogodišnju praksu. Bili su kolektivno pozvani na cjeloživotno putovanje.

Bili su zajedno na životnom putovanju.
- Kada je Isus poučavao, učenici su bili zajedno s Njim. (Matej 5:1-7:29)
- Kada je Isus služio, učenici su bili zajedno s Njim.
- Kada je Isus činio čuda, učenici su bili zajedno s Njim. (Matej 8:23-27

Bili su zajedno u službi.
- Kada je Isus nahranio 5000 i 4000, učenici su zajedno služili ljudima.
- Kada je Isus poslao 12, a kasnije i 70, poslao ih je dva po dva. (Marko 6:7-13; Luka 10:1-16)

Bili su zajedno kad su imali pitanja.
- Nisu razumjeli teške Kristove/Hristove riječi. (Marko 8)
- Imali su pitanja o Kristovom/Hristovom identitetu. (Matej 8:27)
- Nisu uvijek razumjeli Njegova čuda.

Bili su zajedno u učenju.
- Gospode, nauči nas moliti se. (Luka 11:1-13)
- Propovijed na gori (Matej 5-7)
- Parabole (Matej 13)

Bili su zajedno u ljubavi.
U Ivanu 13:34-35, Isus je rekao: "Dajem vam novu zapovijed: da volite jedni druge. Volite se međusobno onako kako sam ja volio vas. Budete li imali ljubavi jedni prema drugima, po tome će svi znati da ste moji učenici."

Bili su zajedno u ohrabrenju.
U Luki 22:31-32, Isus je rekao Simonu Petru: „Simone, Simone, Đavo je zatražio da vas može rešetati kao pšenicu. Ali ja molio sam se za tebe, da ti vjera ne oslabi. Zato, kad se ponovo vratiš meni, učvrsti svoju braću!"

Bili su zajedno u misiji.
Isus je rekao učenicima u Mateju 28:19-20: „Idite zato i učinite sve narode Mojim učenicima, krsteći ih (potapajući ih)u ime Oca i Sina i Svetoga Duha. Učite ih da vrše sve što sam zapovjedio..."

Učenici su bili zajedno u svojoj potrazi za Kristom/Hristom, zajedno u svojoj službi za Krista/Hrista, zajedno u svojim pitanjima o Kristu/Hristu, zajedno u učenju od Krista/Hrista, zajedno u svojoj ljubavi jedni prema drugima, zajedno u ohrabrenju i zajedno u misiji. Putovali su zajedno, jeli zajedno i služili zajedno. Njihovi životi su bili svrsno isprepleteni.

Atmosfera koju je Krist/Hrist stvorio nije bila takmičenje. On je stvorio okruženje u kojem je zajednica pomagala u rastu. Nisu bili

sami. Nisu morali sve sami shvatiti.

Bili su sigurno smješteni u zajednici koja je nudila ohrabrenje, snagu, odgovornost, pripadnost, prijateljstvo i razne darove.

Dio vašeg rasta u Kristu/Hristu događa se samo u zajednici.

13. DIO

Šta je Božije Kraljevstvo?

Glavna ideja: „Božije kraljevstvo je Božija suverena aktivnost u svijetu, koja rezultira time da su ljudi u ispravnom odnosu s Njim.“ — Vance Pitman

Pregled:

- **Evanđelje/Jevanđelje je Božija dobra vijest koja spašava i posvećuje osobu. Nikada ne prerastete evanđelje.**
- **Kršćanstvo/Hrišćanstvo se odnosi na odnos.**
- **Osnovni ciljevi su upoznati Boga (provodeći vrijeme s Bogom) i da Bog živi Svoj život kroz vas.**
- **Provođenje vremena s Bogom treba biti motivisano ljubavlju.**
- **Sveto pismo je konačni autoritet za sva vjerovanja, iskustva i djela.**
- **Molitva je razgovor s Bogom; govorimo i slušamo.**
- **Učenik je više od obrazovanog vjernika; učenik želi postati**

poput Krista/Hrista.

- **Slijediti Krista/Hrista znači biti poput Krista/Hrista.**
- **Učenici se čine kada ljudi traže Krista/Hrista voleći Boga, ujedinjujući se s vjernicima, služeći svijetu i povjeravajući j/evanđelje.**
- **Vaš novi identitet nalazi se u Kristu/Hristu.**
- **Kako ste primili Krista/Hrista, tako hodate u Kristu/Hristu.**
- **Dio vašeg rasta u Kristu/Hristu događa se samo u zajednici.**

Šta je Božije kraljevstvo?
Božije kraljevstvo je Božija suverena aktivnost u svijetu, koja rezultira time da su ljudi u ispravnom odnosu s Njim. Nikada nećemo razumjeti Božiji konačni plan u svijetu osim ako ne shvatimo nebesko kraljevstvo.

Možemo vidjeti da je Božije kraljevstvo bilo središnje za Kristova/Hristova učenja. Isus je došao da objavi j/evanđelje nebeskog kraljevstva.

Matej 4:17 bilježi prvu poruku koju je Isus ikada propovijedao: „Obratite se, jer je Nebesko **kraljevstvo** blizu." Matej 4:23 kaže: „Isus prođe cijelom Galilejom, poučavajući u tamošnjim sinagogama i objavljujući j/evanđelje **kraljevstva**..."

Ako pređete na Mateja 5, naći ćete Propovijed na gori. Ova poruka bi mogla biti najpoznatija poruka ikada propovijedana. Prve riječi koje je podijelio u stihu 3 bile su: „Blago siromašnima u duhu, jer je njihovo **Nebesko kraljevstvo**." Stih 10 kaže: „Blago onima koje progone zbog pravednosti, jer je njihovo **Nebesko kraljevstvo**."

Stih 19 govori o kraljevstvu. Stih 20 govori o kraljevstvu. Model molitve u Mateju 6 govori o kraljevstvu. Kristov/Hristov odgovor na naše osnovne potrebe je da se usredotočimo na kraljevstvo i sve će vam se to dodati (Matej 6:33). U stvari, kraljevstvo nebesko se toliko spominje u Propovijedi na gori da je cijela propovijed nazvana „Ustav Kraljevstva".

Isus je propovijedao kraljevstvo nebesko u sinagogama (Matej 4:23), na obroncima brda (Matej 5-7), kroz parabole (Matej 13) i kroz molitve (Matej 6:9-13). Koristio je djecu da ilustruje građane kraljevstva (Matej 19:14), slao je učenike s porukom o kraljevstvu (Matej 10; Luka 10:8-9) i dao je izazov ponosu pokazujući kako veličina izgleda prema standardima kraljevstva (Matej 18:1-5). Čak se osvrnuo na tugu i žalost na Posljednjoj večeri usmjeravajući pažnju učenika na buduće ponovno ujedinjenje u kraljevstvu (Matej 26:29).

Isus je ostao pri poruci. Kao što je rekao u Luki 4:43: „Moram i drugim gradovima objaviti Radosnu vijest o Božijem kraljevstvu, jer sam poslan da to činim."

Evo nekoliko referenci koje dalje definišu kako Biblija opisuje kraljevstvo nebesko:

- Kraljevstvo Božije sastoji se od vjernika iz svih naroda. (Matej 8:11; Otkrivenje 5:9-10)
- U kraljevstvo Božije se ulazi s dječjom vjerom. (Matej 18:3)
- Kraljevstvo Božije cijeni poniznost. (Matej 18:4)
- Kraljevstvo Božije djeluje prema Božijoj moći. (1. Korinćanima 4:20)
- Kraljevstvo Božije se širi. (Matej 24:14)
- Kraljevstvo Božije je vječno. (Otkrivenje 11:15)

Šta je naš posao? Kako se uključujemo u aktivnosti Božijeg kraljevstva?

Božije kraljevstvo je u potpunosti priznato na nebu i stalno raste na zemlji. Razlog zašto stalno raste na zemlji je taj što je Bog odlučio uspostaviti svoje kraljevstvo kroz svoj narod. Kako novi ljudi ulaze u Božiju porodicu vjerom u Krista/Hrista, kraljevstvo raste. Kako crkva nosi j/evanđelje do krajeva planete zemlje, kraljevstvo raste. Kako pojedinačni vjernici žive kao so i svjetlost u svojim

zajednicama, na svojim poslovima i sa svojim prijateljima, Božiji utjecaj prožima ta područja i kraljevstvo se širi.

Postoji nekoliko načina da se uključite u aktivnosti Božijeg kraljevstva.

- Usredotočite se na poznavanje Boga i zamolite Ga da živi kroz vas.
- Uključite se u Veliki nalog dijeljenjem j/evanđelja, podučavanjem drugih i noseći Kristovu/Hristovu poruku narodima. (Matej 28:19-20)
- Molite se za širenje Božijeg kraljevstva.
- Budite dio kratkoročnog misijskog putovanja.
- Budite dio osnivanja crkve.
- Posvetite svoje vrijeme, talente i resurse prilikama u kraljevstvu.
- Živite kao so i svjetlo tamo gdje vas je Bog postavio. (Matej 5:13-16

Božije kraljevstvo je Božija suverena aktivnost u svijetu, koja rezultira time da su ljudi u ispravnom odnosu s Njim.

14. DIO

Šta bih trebao/la učiniti s onim što sam naučio?

Glavna ideja: Trebate povjeriti drugima ono što vam je Bog povjerio.

Pregled:

- **Evanđelje/Jevanđelje je Božija dobra vijest koja spašava i posvećuje osobu. Nikada ne prerastete j/evanđelje.**
- **Kršćanstvo/Hrišćanstvo se odnosi na odnos.**
- **Osnovni ciljevi su upoznati Boga (provodeći vrijeme s Bogom) i da Bog živi Svoj život kroz vas.**
- **Provođenje vremena s Bogom treba biti motivisano ljubavlju.**
- **Sveto pismo je konačni autoritet za sva vjerovanja, iskustva i djela.**
- **Molitva je razgovor s Bogom; govorimo i slušamo.**
- **Učenik je više od obrazovanog vjernika; učenik želi postati poput Krista/Hrista.**

- **Slijediti Krista znači biti poput Krista/Hrista.**

- **Učenici se čine kada ljudi slijede Krista/Hrista voleći Boga, ujedinjujući se s vjernicima, služeći svijetu i povjeravajući evanđelje.**

- **Vaš novi identitet se nalazi u Kristu/Hristu.**

- **Kako ste primili Krista/Hrista, tako hodate u Kristu/Hristu.**

- **Dio vašeg rasta u Kristu/Hristu događa se samo u zajednici.**

- **Božije kraljevstvo je Božija suverena aktivnost u svijetu, što rezultira time da su ljudi u ispravnom odnosu s Njim.**

Slijedeći odlomak je iz Mateja 28:16-20. Tekst se naziva Veliki nalog. Neposredno prije nego što se Isus uzdigao nazad na nebo, On daje posljednju zapovijed svojim učenicima.

> *"Jedanaestorica učenika odu u Galileju, na goru, kako im je naredio Isus. Kad su ga ugledali, padnu pred Njim ničice, ali neki su sumnjali. Isus im priđe i reče: 'Data Mi je sva vlast na Nebu i na Zemlji. Idite zato i učinite sve narode Mojim učenicima, krsteći ih u ime Oca i Sina i Svetoga Duha. Učite ih da vrše sve što sam zapovjedio! I evo, Ja sam s vama sve vrijeme do svršetka svijeta."*

Postoje četiri kratka zapažanja o ovom tekstu.

- Isusovi učenici su i dalje imali sumnje. Čak i nakon svega što su prošli, vidjeli i iskusili iz prve ruke, neki su sumnjali. Nemojte biti prestrogi prema sebi kada se borite s teškim istinama. Nemojte čekati da dobijete odgovore na sva svoja pitanja prije nego što ih podijelite s drugima. Dijelite dok i sami učite.

- Učenici su pozvani da djeluju. Nismo pozvani samo da se okupljamo i raspravljamo; također trebamo povjeravati i činiti učenike.

- Učenici poštuju sve što je Krist/Hrist zapovjedio. Isus je rekao: "Učite ih da vrše sve što sam zapovjedio!" Držati se znači strogo se držati. Učenici nisu oni koji samo znaju Kristove/Hristove istine; učenici su oni koji poštuju Kristove/Hristove istine. Oni djeluju na osnovu onoga što znaju.

- Učenici povjeravaju Kristov/Hristov jaram drugima. Isus nam jasno kaže da „učinimo učenike od svih naroda... Učite ih da vrše sve što sam zapovjedio." Trebamo povjeriti drugima ono što je Krist/Hrist povjerio nama.

Povjeriti znači dati nekome odgovornost za nešto. Ako ljude učimo da poštuju sve što je Krist/Hrist zapovjedio, oni imaju odgovornost da žive prema onome što znaju.

Juda 3 kaže: "Voljeni, dok sam vam u svojoj velikoj želji nastojao govoriti o našem zajedničkom spasenju, uvidio sam potrebu da vam pišem i ohrabrim vas da se borite za vjeru koja je jednom zauvijek predata svetima." „Vjera" se široko koristi za učenja ili j/evanđelje Kristovo/Hristovo.

Kada je govorio Rimljanima, Pavle/Pavao je rekao: „Iako ste bili robovi grijeha, hvala Bogu da ste od srca povjerovali onom mjerilu nauke kojem ste predani..." (Rimljanima 6:17). Jedino učenje koje omogućava robovima grijeha da se svim srcem pokoravaju bilo čemu je j/evanđelje Isusa Krista/Hrista.

Pavle/Pavao je rekao u Galaćanima 2:7: "... kad su uvidjeli da mi je Radosna vijest (j/ evanđelje) povjerena za neobrezane (neznabošce), kao što je Petru za obrezane (Jevreje/Hebreje)." Pavlu je data odgovornost da odnese j/evanđelje neznabošcima, baš kao što je Petar bio Jevrejima/Hebrejima. Obojica su bili zaduženi za evanđeosku poruku.

Onima u Solunu, Pavle/Pavao je rekao "...kako nas je Bog smatrao dostojnima da nam povjeri Radosnu vijest (j/evanđelje), tako i govorimo..." (1. Solunjanima 2:4). Rekao je Timoteju: "... i sve što si od mene čuo po mnogim svjedocima, to isto povjeri pouzdanim

ljudima, koji će biti u stanju i druge poučiti" (2. Timoteju 2:2).

Trebate povjeriti drugima ono što je Bog povjerio vama.

Praktični savjeti

- Počnite s ljudima koje poznajete (npr. porodicom, prijateljima, kolegama, susjedima).
- Dijelite dok i sami učite. Nemojte čekati da "stignete na odredište" da biste počeli dijeliti. Počnite povjeravati ono što ste danas naučili.
- Nije vaš posao da učinite ljude vjernicima. Trebate podijeliti ono što ste naučili, vidjeli ili lično iskusili i dopustiti Božijem Duhu da pozove ljude Sebi (Djela 1:8).
- Podijelite s ljudima informacije u ovom vodiču.
- Ne pokušavajte promijeniti svijet preko noći. Molite se za povoljne prilike i dijelite kad ih Bog donese na vaš put.

Zapišite sva imena koja su vam trenutno pala na pamet:

Dodaci

Dodatak 1: Osnove Biblije 66

Dodatak 2: Pregled induktivnog proučavanja Biblije . . .68

Dodatak 3: Principi tumačenja Svetog pisma 72

Dodatak 4: Osnovni pregled teologije. 75

Dodatak 5: Biblijski termini povezani s teologijom 77

Dodatak 6: Temeljna vjerovanja za kršćane/hrišćane . .82

Dodatak 7: Proširena vjerovanja za kršćane/hrišćane . .83

Dodatak 8: Preporučeni resursi 89

DODATAK 1

Osnove Biblije

Stari zavjet

- Sastoji se od Zakona, Proroka i Spisa
- Napisano na jevrejskom/hebrejskom s nekoliko dijelova na aramejskom
- 39 knjiga
- Više autora i približnih datuma
  - Postanak, Izlazak, Levitski zakonik, Brojevi, Ponovljeni: Mojsije, 1400. p.n.e.
  - Jošua: Jošua, 1350. p.n.e.
  - Sudije, Ruta, 1. i 2. Samuelova: Samuelo / Natan / Gad, 1000-900. p.n.e.
  - 1. i 2. Kraljevima: Jeremija, 600. p.n.e.
  - 1. i 2. Ljetopisa, Ezra, Nehemija: Ezra, 450. p.n.e.
  - Estera: Mordokaj, 400. p.n.e.
  - Job: Mojsije, 1400. p.n.e. (ovo je neizvjesno)
  - Psalmi: nekoliko različitih autora, uglavnom David, 1000–400. p.n.e.
  - Izreke, Propovjednik, Pjesma nad pjesmama: Solomon, 900. p.n.e.
  - Izaija: Izaija, 700. p.n.e.
  - Jeremija, Tužaljke: Jeremija, 600. p.n.e.
  - Ezekiel: Ezekiel, 550. p.n.e.
  - Daniel: Daniel, 550. p.n.e.
  - Hošea: Hošea, 750. p.n.e.
  - Joel: Joel, 850. p.n.e.
  - Amos: Amos, 750. p.n.e.
  - Obadija: Obadija, 600. p.n.e.
  - Jona: Jona, 700. p.n.e.
  - Mihej: Mihej, 700. p.n.e.
  - Nahum: Naum, 650. p.n.e.
  - Habakuk: Habakuk, 600. p.n.e.
  - Sofonija: Sofonija, 650. p.n.e.
  - Hagaj: Hagaj, 520. p.n.e.
  - Zaharija: Zaharija, 500. p.n.e.
  - Malahija: Malahija, 430. p.n.e..

Novi zavjet

- Sastoji se prvenstveno od Evanđelja/Jevanđelja (Matej-Ivan/Jovan) i poslanica (Djela apostolska-Otkrivenje)
- Napisano na grčkom jeziku
- Napisano otprilike od 40. do 95. godine nove ere od strane očevidaca ili nekoga ko je intervjuisao očevica (Luka)
- 27 knjiga
- Više autora i približni datumi
  - Matej: Matej, 55. n.e.
  - Marko: Ivan/Jovan, Marko, 50. n.e.
  - Luka: Luka, 60. n.e.
  - Ivan/Jovan: Ivan/Jovan, 90. n.e.
  - Djela apostolska: Luka, 65. n.e.
  - Rimljanima, 1. i 2. Korinćanima, Galaćanima, Efežanima, Filipljanima, Kološanima, 1. i 2. Solunjanima, 1. i 2. Timoteju, Titu, Filemonu: Pavlu, 50-70. n.e.
  - Jevrejima: nepoznati autor (najbolje pretpostavke su Pavle, Luka ili Barnaba), 65. n.e.
  - Jakov: Jakov, 45. n.e.
  - 1. i 2. Petrova: Petar, 60. n.e.
  - 1, 2 i 3. Ivan/Jovan: Ivan/Jovan, 90. n.e.
  - Juda: Juda, 60
  - Otkrivenje: Ivan, 90. godine nove ere

DODATAK 2

Pregled induktivnog proučavanja Biblije

POSMATRANJE: Otkrijte šta piše

1) **Počnite s molitvom.**
   Molitva je često element koji nedostaje u proučavanju Biblije. Budite spremni da ovdje naučite najefikasniju metodu proučavanja Biblije koja postoji. Osim djelovanja Svetog Duha, to je sve što jeste - metoda.

2) **Postavljanje informativnih pitanja.**
   Dok proučavate bilo koji odlomak iz Svetog pisma, vježbajte sebe da uvijek pitate: Ko? Šta? Kada? Gdje? Zašto? Kako? Ova pitanja su gradivni blokovi preciznog posmatranja, što je neophodno za tačno tumačenje.

3) **Označite ključne riječi i fraze.**
   Ključna riječ je ona koja je bitna za tekst. Ključne riječi i fraze često se ponavljaju kako bi se prenijela autorova poenta ili svrha pisanja. Na primjer, riječi "kraj", "dolazak" i "nevolja" su ključne riječi u Mateju 24.

4) **Potražite liste.**
   Pravljenje listi može biti jedna od najprosvjetljujućih stvari koje radite dok proučavate Bibliju. Liste otkrivaju istine i ističu važne koncepte. Matej 24:4-8, na primjer, sadrži jednostavan popis događaja koji se moraju dogoditi prije perioda nevolje.

5) **Uočavajte kontraste i poređenja.**
   Kontrasti i poređenja koriste vrlo deskriptivan jezik kako bi vam bilo lakše zapamtiti ono što ste naučili. Na primjer, Isus poredi vrijeme svog drugog dolaska s "Noinim danima" (Matej 24:37). Odličan primjer kontrasta može se naći u Mateju 24:36.

6) **Obratite pažnju na izraze vremena i mjesta koji se spominju.**
   Izrazi vremena vam daju do znanja kada će se određeni događaji dogoditi i kojim redoslijedom. Spomenuta mjesta obično vam daju dobru ideju o tome gdje se određeni događaj odvija i često kome je taj određeni tekst napisan. Stoga je vrlo važno označiti i mjesta i izraze vremena kako biste postigli pravilno tumačenje teksta.

7) **Odredite teme poglavlja.**
   Tema poglavlja će se fokusirati na glavnu osobu, događaj, učenje ili temu tog dijela Svetog pisma. Teme se često otkrivaju pregledom ključnih riječi i popisa koje ste razvili. Pokušajte izraziti temu što je kraće moguće, koristeći riječi koje se nalaze u tekstu.

TUMAČENJE: Otkrijte šta to znači

Dok posmatranje vodi do tačnog razumijevanja onoga što Božja Riječ kaže, tumačenje ide korak dalje i pomaže vam da shvatite šta ta riječ znači. Dok nastojite da tačno tumačite Bibliju, sljedeće smjernice će vam biti korisne:

1) **Zapamtite da kontekst odlučuje.**
   Ako postavite čvrste temelje posmatranja, bićete spremni da razmotrite svaki stih u svjetlu okolnih stihova, knjige u kojoj se nalazi i cijele Božije Riječi. Dok proučavate, zapitajte se: Da li je moje tumačenje ovog odlomka iz Svetog pisma u skladu sa temom, svrhom i strukturom knjige u kojoj se nalazi? Da li je u skladu sa drugim odlomcima iz Svetog pisma o istoj temi?

Da li uzimam u obzir istorijski i kulturni kontekst? Nikada ne vadite odlomak iz Svetog pisma iz njegovog konteksta tako da bi kazao ono što vi želite da kaže. Otkrijte šta autor govori; nemojte dodavati njegovom značenju.

2) **Uvijek tražite potpuni savjet Božije Riječi.**
Kada temeljno poznajete Božiju Riječ, nećete prihvatiti učenje samo zato što je neko koristio jedan ili dva izolovana stiha da ga potkrijepi. Moći ćete razaznati da li je neko učenje biblijsko ili ne. Oplemenjujte se Božijom Riječju; ona je vaša zaštita od pogrešne doktrine.

3) **Zapamtite da Sveto pismo nikada neće protivriječiti Svetom pismu.**
Zapamtite, cijelo Sveto pismo je nadahnuto Bogom. Stoga, Sveto pismo nikada neće protivriječiti samo sebi. Međutim, ponekad vam može biti teško pomiriti dvije naizgled kontradiktorne istine u Svetom pismu, kao što su npr. Božji suverenitet i odgovornost čovjeka. Nemojte dovesti učenje do krajnosti u koju Bog ne ide. Jednostavno ponizite svoje srce u vjeri i vjerujte u ono što Bog kaže, čak i ako to ne možete u potpunosti razumjeti ili uskladiti u tom trenutku.

4) **Ne zasnivajte svoja uvjerenja na nejasnom odlomku Svetog pisma.**
Nejasan odlomak je onaj čije značenje nije lako razumjeti. Budući da je ove odlomke teško razumjeti čak i kada se koriste pravilni principi tumačenja, ne bi ih trebalo koristiti kao osnovu za uspostavljanje doktrine.

5) **Doslovno tumačite Sveto pismo.**
Bog nam govori tako da bismo mogli spoznati istinu. Stoga, uzmite Božiju Riječ zdravo za gotovo u njenom prirodnom, normalnom smislu. Prvo tražite jasno učenje Svetog pisma, a ne skriveno značenje. Razumite i prepoznajte figurativne izraze i tumačite ih u skladu s tim.
Razmotrite šta se govori u svjetlu datog književnog stila. Na primjer, naći ćete više poređenja i metafora u poetskoj i proročkoj literaturi nego u historijskim ili biografskim knjigama. Tumačite dijelove Svetog pisma u skladu s njihovim književnim stilom.
Neki književni stilovi u Bibliji uključuju: historiju (Djela apostolska), proročanstvo (Otkrivenje), biografiju (Luka), didaktiku/pouku (Rimljanima), poeziju (Psalmi), poslanicu/pismo (2. Timoteju), poslovičnost (Izreke).

6) **Tražite jedno značenje odlomka.**
Uvijek pokušajte razumjeti šta je autor imao na umu kada tumačite dio Biblije. Nemojte iskrivljavati stihove kako biste podržali značenje koje nije jasno naučeno. Osim ako autor određene knjige ne naznači da postoji neko drugo značenje onoga što govori, neka odlomak govori sam za sebe.

PRIMJENA: Otkrijte kako primijeniti Sveto pismo u svom životu

Prvi korak u primjeni je saznati šta Božija Riječ kaže o bilo kojoj određenoj temi kroz tačno posmatranje i ispravno tumačenje teksta. Kada shvatite šta Božija Riječ uči, tada ste pred Bogom obavezni da prihvatite tu istinu i da živite po njoj.

"Čitavo Pismo je od Boga nadahnuto i korisno za poučavanje, za ukoravanje, za ispravljanje, za odgajanje u pravednosti, da čovjek Božiji bude prikladan, opremljen za svako dobro djelo." (2. Timoteju 3:16-17)

Ukor otkriva područja u vašem razmišljanju i ponašanju koja nisu u skladu s Božijom Riječju. Ukor je otkrivanje gdje ste pogrešno mislili ili niste radili ono što Bog kaže da je ispravno. Primjena ukora je prihvatiti ga i složiti se s Bogom, priznajući gdje griješite u mislima ili ponašanju.

Ispravljanje je slijedeći korak u primjeni i često najteži. Mnogo puta, ispravljanje dolazi jednostavnim priznanjem i napuštanjem onoga što je pogrešno. Drugi put, Bog daje vrlo određene korake koje treba poduzeti.

DODATAK 3

Principi tumačenja Svetog pisma

1) **Kada proučavate Bibliju, uvijek se krećete od općeg ka specifičnom.**
   - Počinjete s općim razumijevanjem Svetog pisma.
     - Biblija je Božija Riječ.
     - Biblija je istinita.
     - Biblija je Božije otkrivenje Sebe čovječanstvu.
     - Biblija daje Božije smjernice za naše živote..
   - Krećete se ka sveukupnom razumijevanju knjige.
     - Ko je autor?
     - Ko je publika?
     - Gdje je napisano (mjesto radnje)?
     - Zašto je napisano (svrha)?
     - Kakav je stil pisanja (žanr))?
     - What is the style of writing (genre)?
   - Iz pojedinačnih stihova razrađujete specifična učenjas.
     - Jeste li pročitali stihove prije i poslije datog odjeljka?
     - O čemu pisac govori?

2) **Postoji jedno tumačenje; ali postoje mnoge primjene.**
   - Ispravno tumačenje znači da tekst tumačite na način na koji je to originalni pisac namjeravao za originalnu publiku.
   - Kada tekst ispravno tumačite, možete ga primijeniti na više načina na osnovu općih principa. Tekst o služenju drugima može se primijeniti na hiljade načina služenja. Tekst o žarkoj molitvi može se primijeniti u bezbroj prilika za molitvu.

3) **Dozvolite Svetom pismu da bude vaš tekst, a ne samo dokazni tekst.**
   - *Egzegeza je čitanje iz Svetog pisma onoga što ono kaže. Izogeza je čitanje u Sveto pismo onoga što mislite da ono kaže.*
   - *Umjesto da pristupate Bibliji s unaprijed stvorenom idejom, dopustite Bibliji da oblikuje vaše ideje*.

4) **Morate se ponovo roditi.**
   - Sveti Duh mora upaliti svjetla i dovesti vas u zajedništvo s Bogom. (Ivan 3:1-8)
   - Sveti Duh vas vodi u svu istinu. (Ivan 16:13)
   - Božija Riječ je istina. (Ivan 17:17)
   - Nekršćani/nehrišćani ne prihvataju stvari Duha i ne mogu razumjeti stvari Duha. Moraju biti duhovno procijenjeni. (1. Korinćanima 2:14)

5) **Sveto pismo tumači Sveto pismo.**
   - Tumačite teške odlomke u svjetlu jasnih odlomaka.
   - Nijedan odlomak iz Svetog pisma ne stoji sam za sebe.

6) **Tumačite Sveto pismo doslovno.**
   - Doslovno tumačiti Sveto pismo znači tumačiti u doslovnom smislu u kojem je napisano. To upućuje na kontekst.
   - Kontekst uključuje autora, publiku, svrhu, okruženje i žanr.
   - Žanr je stil pisanja.
   - Sveto pismo uključuje niz primarnih žanrova: historijski narativ, poeziju, mudrosnu književnost, poslanice, proročanstva i apokaliptične spise.
   - Ne tumačite svaki žanr na isti način. Morate ga tumačiti u doslovnom smislu u kojem je napisan.

7) **Biblija ne protivriječi sama sebi.**
   - Ako se čini da dva teksta protivriječe jedan drugome, to znači jednu od dvije stvari:

- Ne razumijete u potpunosti svrhu ili značenje teksta.
- Naišli ste na antinomiju.

- Antinomija je kada se dvije tvrdnje čine kontradiktornima i ne mogu se logički riješiti, a ipak se obje smatraju istinitima jer ih Božija Riječ proglašava istinitima.
  - Primjeri: trojstvena priroda Boga, suverenitet i slobodna volja u spasenju, sveprisutnost Boga i Njegov dolazak u određena područja, sveznanje Boga i Isusovo učenje kao dječaka, itd.

8) Zdrava teologija se ne razvija na osnovu jednog stiha.

- Kada se jedan stih izvuče iz konteksta i na njemu se izgradi čitav sistem vjerovanja, to je obično početak kulta.
- Kult je grupa koja odbacuje temeljna učenja religije, a ipak tvrdi da je dio te religije.
- U kršćanstvu/hrišćanstvu, neka od temeljnih učenja su:
  - Spasenje milošću kroz vjeru,
  - Trojstvena priroda Boga
  - Isusova fizička smrt na krstu/križu i tjelesno uskrsnuće
  - Djevičansko rođenje
  - Božanstvo Krista/Hrista
  - Nemoralnost čovječanstva
  - Drugi Kristov/Hristov dolazak

DODATAK 4

Osnovni pregled teologije

Teologija je proučavanje Boga. Ne postoji način da se adekvatno istraži dubina teologije na nekoliko stranica. Teologiju treba proučavati tokom cijelog života. Cilj ovog odjeljka je dati pregled teologije, pružiti bitne definicije i uspostaviti ključna vjerovanja.

Postoji sedam glavnih kategorija kršćanske/hrišćanske teologije:

1) Sistematska teologija je uređena rasprava o kršćanskoj/hrišćanskoj doktrini koja koristi istine iz svih dijelova Biblije.

2) Biblijska teologija proučava historijske okolnosti i razvoj doktrina.

3) Historijska teologija uključuje proučavanje historijskog razvoja doktrina u crkvenoj historiji. Ona proučava kako su se doktrine kršćanske/hrišćanske vjere shvatale kroz stoljeća od vremena Novog zavjeta.

4) Dogmatska teologija je proučavanje načina na koji su određene kršćanske/hrišćanske grupe razumjele teologiju. Primjeri dogmatske teologije uključuju: 1) Arminijsku teologiju: teologiju koja naglašava slobodu čovjeka u spasenju; 2) Teologiju saveza: teologija koja naglašava važnost dva ili tri

sveobuhvatna saveza; i 3) Dispenzacijsku teologiju: teologija koja naglašava razliku između Izraela i crkve.

5) **Savremena teologija** obuhvata proučavanje doktrina kršćanskih/hrišćanskih grupa onako kako su se razvijale od dvadesetog stoljeća. Primjeri uključuju liberalnu teologiju, neoortodoksnu teologiju, feminističku teologiju, karizmatsku teologiju i katoličku teologiju Drugog vatikanskog koncila.

6) **Filozofska teologija** obuhvata osnovne filozofske pretpostavke vezane za teologiju, kao što su postojanje Boga, priroda stvarnosti i mogućnost saznanja bilo čega o Bogu. Filozofska teologija obično obuhvata pitanja: 1) metafizike (proučavanje stvarnosti); 2) epistemologije (proučavanje znanja); 3) etike (proučavanje dobrog i lošeg); i 4) filozofije religije (proučavanje religije iz filozofske perspektive).

7) **Praktična teologija** odnosi se na teologiju kako se primjenjuje na kršćanski/hrišćanski život i službu. To uključuje područja propovijedanja, poučavanja, učenja, savjetovanja, bogosluženja, etike itd.

DODATAK 5

Biblijski termini povezani s teologijom

- **Antropomorfizam:** Kroz cijeli Stari zavjet, antropomorfizmi opisuju Boga u nekoj funkciji ili karakteristici. Ovo je figurativni jezik koji opisuje određenu karakteristiku Boga ili Njegovu božansku aktivnost iz ljudske perspektive i jezika. Riječ "antropomorfizam" izvedena je iz dvije riječi: "anthropos" = čovjek, "morphe" = oblik. Ovo označava pogled na Boga koji ima ljudske crte lica i oblik. Opisan je kao da ima stopala, ruke, usta i srce. Sveto pismo spominje Njegove uši, stopala, leđa, prste, ruke i šake. Ništa od ovoga ne treba shvatiti u čvrstom doslovnom smislu koji bi nas naveo da pomislimo da Bog, koji je Duh, ima oblik ljudskog stvorenja. Ovo je namijenjeno da prenese nešto o Njegovom biću ili službi, neki aspekt nevidljivog Boga u ljudskoj terminologiji. Na primjer, Sveto pismo govori o "očima Gospodnjim" (2. Ljetopisa 16:9; Izreke 15:3). Bog se naziva štitom, oklopom, visokom kulom i tvrđavom. To su termini koji se koriste da nam prenesu nešto o Njegovoj prirodi ili namjeri isključivo na ljudskom nivou.
- **Apostol:** Onaj koji je poslan; posebno odabran od strane Krista/Hrista i vidio je uskrslog Krista/Hrista.
- **Biblija:** Sastoji se od brojnih književnih oblika, uključujući historijske narative, mudrosnu literaturu, poeziju, poslanice, apokaliptične spise itd.

- **Savez:** Savez je sporazum između dvije strane. U Svetom pismu postoje dvije različite vrste sporazuma: uvjetni i bezuvjetni. Biblijski savezi navedeni su u nastavku po redoslijedu. (Većina prepoznaje da postoje samo dva osnovna saveza: Mojsijev savez i Novi savez.)
  - Edenski (Postanak 2:15-17)
  - Adamov (Postanak 3:14-21)
  - Noin (Postanak 9:1-19)
  - Abrahamov (Postanak 12:1-3)
  - Mojsijev (Izlazak 19:3-8)
  - Zemlja (Ponovljeni zakon 29:10-15; 30:11-20)
  - Davidov (2. Samuelova 7:4-17)
  - Novi (Jeremija 31:31)
- **Odluka:** Božija vječna namjera prema savjetu Njegove volje, kojom je On za Svoju vlastitu slavu unaprijed odredio šta će se dogoditi.
- **Učenik:** Učenik ili sljedbenik Krista/Hrista.
- **Doktrina:** Učenja Svetog pisma. (1. Timoteju 4:13-16; 2. Timoteju 3:16)
- **Efikasnost:** Božije suvereno djelo da efikasno pozove ljude na spasenje kroz uvjerenje Svetog Duha.
- **Izbor:** Izabrati znači birati između mogućnosti. U ovom kontekstu, to znači da je Bog neke izabrao za blagoslov (vječno spasenje), a druge je preskočio. Na primjer, izabrao je Izrael, a preskočio Egipat i Babilon. Izabrao je Jakova za blagoslov, ali je preskočio Ezava. Riječi povezane s izborom su „izabran", „odabran", „unaprijed određen" i „predodređen". (Matej 20:15-16; 22:14; 24:22; 24; 32; Marko 13:20; 22; 27; Luka 18:7; Ivan/Jovan 1:13; 10:3-4; 15:16; 17:8-9; Djela apostolska 13:48; 15:14; 18:27; Rimljanima 8:28-30; 33; 9:10-24; 10:20; 11:4-7; 28; 33-36; 1. Korinćanima 1:26-29; Efežanima 1:4-5, 11-12; Filipljanima 1:29; 2:12-13; Kološanima 3:12; 1. Solunjanima 1:4-5; 5:9; 2. Solunjanima 2:13-14; 1. Timoteju 1:9; 2:9; 2. Timoteju 1:9; Titu 1:1; Jakovljeva 1:18; 2:5; 1. Petrova 1:1-2; 5–11; 2:8-9; 2. Petrova 1:10; Otkrivenje 13:8; 17:8; 14)
- **Predodređenje:** Božije određivanje ili određivanje od vječnosti svega što će se dogoditi. Teolozi Božije određivanje nazivaju Božanskom odredbom.
- **Proslava:** Postati poput Isusa prilikom uznesenja Crkve ili prethodnih uskrsnuća. Konačno stanje vjernika je sličnost s Kristom/Hristom, zauvijek prebivajući na Nebu s Njim.
- **Evanđelje/Jevanđelje:** Znači „dobra vijest" ili "radosna vijest", odnosi se na poruku pomirenja s Bogom za one koji su grešnici.
- **Milost:** Nezaslužena naklonost data grešnicima; dar od Boga koji nam daje Kristovo/Hristovo bogatstvo koje ne zaslužujemo i ne možemo zaraditi. (Efežanima 2:8-10)
- **Hermeneutika:** Nauka o tumačenju pisane riječi kako bi se pronašlo šta je tekst zapravo značio.
- **Hipostatično jedinstvo:** Dvostruka priroda Krista/Hrista, koji je i 100% Bog i 100% čovjek, koji prebivaju zajedno kao jedna osoba. (Izaija 9:6; Ivan 1:14; 18; Filipljanima 2:6-8; Kološanima 2:9; Jevrejima/Hebrejima 4)
- **Uračunavanje:** Pripisati Kristovu/Hristovu pravednost u zamjenu za nečiji grijeh.
- **Utjelovljenje:** Bog postaje tijelo u vječnom Sinu. (Izaija 7:14; Matej 1:21-23)
- **Nepogrešivo:** Opisuje Sveto pismo kao bez greške u doktrini, historiji, geografiji, nauci itd.
- **Inspiracija:** Djelovanje Svetog Duha koje je nadgledalo pisce Svetog pisma da prenesu ono što je Bog rekao, koristeći njihove ličnosti i stilove.
- **Opravdanje:** Pravna izjava koja nekome daje pravedan položaj pred Bogom i proglašava grešnika pravednim (ne čineći ga pravednim) zbog Kristove/Hristove zasluge. (Izaija 55:11; Rimljanima 4:5; 5:1; 18)
- **Mojsijev zakon:** Smatran cjelinom od 613 zakona, njegova svrha je bila da otkrije Božiju svetost, da nam pokaže koliko smo zapravo daleko od Božijeg savršenstva, da otkrije grijeh i bude učitelj koji nas vodi Kristu/Hristu.
- **Čovjek:** Direktno Božije stvorenje, stvoreno na Njegovu sliku

da izrazi Božiju prirodu i donese slavu Njemu kao Stvoritelju; posebno, da ima odnos s Bogom kao dijete sa svojim roditeljem.

- **Milosrđe:** Uskraćena kazna za pravedan sud.
- **Predestinacija:** Odnosi se na specifičan čin kojim Bog unaprijed određuje sudbinu moralnih subjekata (anđela ili ljudi). U praktičnijem smislu, to znači da Bog odlučuje o konačnoj sudbini bića prije nego što su stvorena ili rođena. (Psalam 139:14-16; Rimljanima 8:29; Efežanima 1:4-5; 11)
- **Proviđenje:** Bog čini sve stvari prema svrsi svoje volje. (Psalam 139:13; Izaija 40:28; Rimljanima 8:28)
- **Uznesenje:** Uskrsnuće svetaca i onih koji su živi kada Krist/Hrist dođe po svoju Crkvu, istovremeno uzetih na nebo i promijenjenih u besmrtnost. (1. Korinćanima 15:51-52; 1. Solunjanima 4:16-17)
- **Pomirenje:** Učiniti da čovjek, koji je nekada bio Božiji neprijatelj, ima mir kroz Kristovu/Hristovu pomirbenu smrt; promjena odnosa između Boga i čovjeka od neprijateljstva do harmonije. (Rimljanima 5:11; 2. Korinćanima 5:18; Kološanima 1:20-21)
- **Otkupljenje:** Otkupiti se iz ropstva grijeha; osoba je oslobođena od grijeha kao svog gospodara zbog potpune isplate Kristove/Hristove krvi. (Rimljanima 3:24-25; Galaćanima 3:3; Efežanima 1:1)
- **Regeneracija:** Novo rođenje Duhom, usađivanje božanske prirode Božijom Riječju, Božijom voljom i Božijim Duhom kroz vjeru. (Ivan 3:5; Rimljanima 10:17; Efežanima 3:17; Titu 3:4; 1. Petrova 1:23)
- **Prokletstvo:** Odnosi se na one koji su preskočeni i ostavljeni za njihovu pravednu osudu; imajte na umu da je to bila pasivna radnja.
- **Spasenje:** Vjerovati u j/evanđelje vjerom i biti nanovo rođen duhovnim rođenjem. (Ivan/Jovan 3:5-8; Rimljanima 8:2; Efežanima 1:13; 2:8-10; 3:17)
- **Posvećenje:** Progresivno djelovanje Svetog Duha u životu vjernika, prilagođavajući ih slici Sina. (Filipljanima 2:3; 2. Solunjanima 2:13)
- **Grijeh:** Prekršaj zakona, kršenje Božijeg savršenog standarda ili date zapovijedi.
- **Teofanija:** Fizička manifestacija Boga kao osobe ili glasnika (anđela); preinkarnacijska pojava Krista/Hrista u ljudskom obliku, nazvanog "Anđeo Gospodnji". (Postanak 16:13; 17:1-3; 18:1; 32:30; Izlazak 3:2)
- **Zamjenički:** Zauzeti mjesto drugog kao zamjena; Isus je posredno zauzeo mjesto grešnika na krstu/križu. (Matej 20:28)

DODATAK 6

Osnovna vjerovanja za kršćane/hrišćane

1) Vjerujemo da je Biblija verbalno inspirisana od Boga. Stoga je ona nepogrešiva, vjerodostojna i savršena Božija Riječ.

2) Vjerujemo da se Bog objavio čovječanstvu u tri Osobe: Otac, Sin i Sveti Duh.

3) Vjerujemo u utjelovljenje Isusa Krista/Hrista kroz djevičansko rođenje.

4) Vjerujemo u zamjensku smrt Isusa Krista/Hrista na krstu/križu za grijehe čovječanstva.

5) Vjerujemo u tjelesno uskrsnuće Isusa Krista/Hrista iz mrtvih.

6) Vjerujemo u vidljivi i skori povratak Isusa Krista/Hrista.

7) Vjerujemo u doslovni raj gdje će spašeni vječno živjeti u Božjoj prisutnosti i u doslovni pakao gdje će izgubljeni biti zauvijek odvojeni od Boga u mukama.

8) Vjerujemo da je spasenje dar od Boga zasnovan na Njegovoj milosti i proširen na one koji će se pokajati za grijehe i povjerovati u Isusa Krista/Hrista kao Gospoda i Spasitelja.

DODATAK 7

Proširena vjerovanja za kršćane/hrišćane

Sveto pismo
Svetu Bibliju napisali su ljudi božanski nadahnuti i ona je zapis Božijeg otkrivenja Sebe čovječanstvu. Ona je savršeno blago božanske pouke. Njen autor je Bog i stoga je potpuno bez greške. Otkriva dubine Božije ljubavi i principe po kojima nas Bog sudi. Stoga jest i ostaće do kraja svijeta istinsko središte kršćanskog/hrišćanskog jedinstva i vrhovni standard po kojem treba provjeravati svo ljudsko ponašanje, vjerovanja i vjerska mišljenja. Ona je dovoljna kao naše jedino nepogrešivo pravilo vjere i prakse. (Psalam 119:89; Matej 5:18; 24:35; Ivan/Jovan 10:35; 1. Korinćanima 2:7-14; 1. Solunjanima 2:13; 2. Timoteju 3:16-17; Jevrejima/Hebrejima 4:12; 2. Petrova 1:20-21)

- Inspirisana: Udahnuta od Boga (2. Timoteju 3:16)
- Nepogrešiva: sigurna, nesposobna za pogrešku (Izreke 3:20-23)
- Vjerodostojna: bez grešaka ili propusta (Psalam 19)
- Jedinstvena: unikatna (Juda 3)
- Potpuna: završeno, potpuno otkrivenje Boga (Jevrejima/Hebrejima 1:1; Juda 3)

Bog
Postoji jedan i samo jedan živi i istinski Bog. On je inteligentno, duhovno i lično Biće, Stvoritelj, Otkupitelj i Vladar svemira. Bog je

beskonačan u svetosti i svim drugim savršenstvima.
Njemu dugujemo najveću ljubav, poštovanje i poslušnost. Vječni Bog nam se otkriva kao Otac, Sin i Sveti Duh s različitim ličnim atributima, ali bez podjele prirode, suštine ili bića. (Ponovljeni zakon 6:4; Izaija 45:5-7; Matej 28:19; 1. Korinćanima 8:4; 2. Korinćanima 13:14; 1. Timoteju 2:4)

Postoji jedan Bog u tri osobe (Ponovljeni zakon 6:4; Matej 28:18-20).

1) Bog Otac
   Bog kao Otac vlada sa smotrenom brigom nad svojim svemirom, svojim stvorenjima i tokom ljudske historije u skladu s ciljevima svoje milosti. On je svemoguć, pun ljubavi i premudar. Bog je Otac u istini onima koji postanu Njegova djeca kroz vjeru u Isusa Krista/Hrista. On je očinski u svom stavu prema cijelom čovječanstvu. (Postanak 1:1-31; Psalam 145:8-9; Ivan 1:12; Rimljanima 8:15; 1. Korinćanima 8:6; Galaćanima 4:5; Efežanima 4:6; Jevrejima/Hebrejima 12:5-9)
   - On je Stvoritelj svega. (Postanak 1:1)
   - On je Otac otkupljenima. (Ivan/Jovan 1:12)

2) Bog Sin
   Isus je vječni Sin Božiji. U svojoj inkarnaciji kao Isus Krist/Hrist, začet je od Duha Svetoga i rođen od Djevice Marije, stoga Bogočovjek. Isus je savršeno otkrio i izvršio Božiju volju, preuzimajući na sebe zahtjeve i potrebe ljudske prirode i potpuno se poistovjećujući s čovječanstvom, ali bez grijeha. Poštovao je božanski zakon svojom ličnom poslušnošću, a svojom smrću na krstu/križu osigurao je otkupljenje čovječanstva od grijeha. Uskrsnuo je iz mrtvih sa proslavljenim tijelom i pojavio se svojim učenicima kao osoba koja je bila s njima prije raspeća. Uzašao je na nebo i sada je uzvišen s desne strane Boga gdje je On Jedini Posrednik, sudjelujući u prirodi Boga i čovjeka, i u čijoj se osobi ostvaruje pomirenje između Boga i čovječanstva. Vratiće se u moći i slavi da sudi svijetu i da dovrši svoju otkupiteljsku misiju. Sada prebiva u svim vjernicima kao živi i uvijek prisutni Gospod. (Ivan/Jovan 1:3; 10:30, 14:9; Filipljanima 2:5-8; Kološanima 1:14–17; 1. Timoteju 2:5; Jevrejima/Hebrejima 1:2)
   - On je vječan. (Ivan/Jovan 1:1; 8:58; Kološanima 1; Jevrejima 1)
   - On je vječno Bog. (Ivan/Jovan 1)
   - On je jedini posrednik. (1. Timoteju 2:5)
   - Postao je čovjek kroz djevičansko rođenje. (Izaija 7:14; Matej 1:23; Filipljanima 2:5-10)
   - Bio je bezgrešan. (Jevrejima/Hebrejima 4:15)
   - Umro je na krstu/križu. (Filipljanima 2:5-10)
   - Uskrsnuo je. (1. Korinćanima 15:4)
   - On će ponovo doći. (Otkrivenje 19:11-16)

3) Bog Sveti Duh
   Sveti Duh je Duh Božiji. On je inspirisao svete ljude iz davnih vremena da pišu Sveto pismo. Kroz prosvjetljenje, On omogućava ljudima da razumiju istinu. On uzvisuje Krista/Hrista. On ukorava za grijeh, pravednost i sud. On poziva ljude Spasitelju i vrši preporod. On njeguje kršćanski/hrišćanski karakter, tješi vjernike i daje duhovne darove kojima vjernici služe Bogu kroz Njegovu crkvu. On pečati vjernika do dana konačnog otkupljenja. Njegova prisutnost u kršćaninu/hrišćaninu je Božje jamstvo da će vjernika dovesti u puninu Kristovog/Hristovog statusa. On prosvjetljuje i osnažuje vjernika i crkvu u bogosluženju, evangelizaciji i službi. (Matej 28:19; Ivan/Jovan 16:7-14; Djela 5:3-4; 28:25-26; 1. Korinćanima 2:10–13; 12:1-6; Efežanima 4:30; Jevrejima/Hebrejima 10:14–15)
   - On je osoba. (Djela 5:3; 9; 1. Solunjanima 5:19)
   - On uzvisuje Isusa Krista/Hrista. (Ivan/Jovan 16:14)
   - On zaživi u vjernicima prilikom spasenja. (Efežanima 1:13)

Čovječanstvo
Čovječanstvo je stvoreno posebnim Božijim činom, na Njegovu sliku, i kruna je Njegovog stvaranja. U početku, čovječanstvo je bilo nevino od grijeha i njegov Stvoritelj ga je obdario slobodom izbora. Slobodnim izborom, čovječanstvo je zgriješilo protiv Boga i donijelo grijeh ljudskoj rasi. Kroz iskušenje Sotone, ljudi su prekršili Božiju zapovijed i pali od Njegove izvorne nevinosti. Stoga su

svi ljudi naslijedili grešnu prirodu i okruženje sklono grijehu. Čim postanu sposobni za moralno djelovanje, postaju prijestupnici i pod osudom su. Samo Božija milost može dovesti osobu u Njegovu svetu zajednicu i omogućiti joj da ispuni Božiju stvaralačku svrhu. Svetost ljudske ličnosti je očigledna u tome što je Bog stvorio čovječanstvo na Svoju sliku i što je Krist/Hrist umro za nas. Stoga svaka osoba posjeduje dostojanstvo i vrijedna je poštovanja i kršćanske/hrišćanske ljubavi. (Postanak 2:7, 15-25;
Ivan/Jovan 3:36; Rimljanima 3:23; 6:23; 1. Korinćanima 2:14; Efežanima 2:1-3; Jakovljeva 3:9; 1. Ivanova/Jovanova 1:8)

- Čovječanstvo je stvoreno od Boga. (Postanak 2:7)
- Čovječanstvo je stvoreno na savršenu sliku Božiju, ali je slobodnim izborom zgriješilo protiv Boga. (Postanak 3:1-7)
- Svi ljudi su grešnici po prirodi i po izboru. (Rimljanima 3:9-18)
- Svi ljudi nose sliku Božiju, uprkos pokvarenosti grijeha. (Jakovljeva 3:9)

Spasenje

Spasenje uključuje otkupljenje cijele osobe i nudi se besplatno svima koji prihvate Isusa Krista/Hrista kao Gospoda i Spasitelja, koji je svojom krvlju pribavio vječno otkupljenje za vjernika. U najširem smislu, spasenje uključuje ponovno rođenje, pokajanje, vjeru, posvećenje i proslavu.

- Ponovno rođenje, ili novo rođenje, djelo je Božije milosti kojim vjernici postaju nova stvorenja u Kristu/Hristu Isusu. To je promjena srca koju čini Duh Sveti kroz osvjedočenje o grijehu, na što grešnik odgovara pokajanjem prema Bogu i vjerom u Gospoda Isusa Krista/Hrista. (Ivan 3:3-8; Tit 3:5)
- Pokajanje i vjera su nerazdvojna iskustva milosti. Pokajanje je istinsko okretanje od grijeha prema Bogu. Vjera je prihvatanje Isusa Krista/Hrista i predaja cijele osobe Njemu kao Gospodu i Spasitelju. Opravdanje je deklarativni čin Boga kojim, na osnovu dovoljnosti Kristove/Hristove pomirbene smrti, On proglašava svakog vjernika pravednim, odnosno da je ispunio sve zahtjeve zakona. Opravdanje dovodi vjernika u lični odnos mira i naklonosti s Bogom. (Djela 20:20-21; Rimljanima 5:1)
- Opravdanje je završena transakcija u trenutku spasenja.
- Posvećenje je iskustvo, koje počinje novim rođenjem, kojim se vjernik odvaja za Božije svrhe i osposobljava se da napreduje prema sličnosti s Kristom/Hristom kroz prisustvo i moć Svetog Duha koji prebiva u njemu. Rast u milosti treba se nastaviti tokom cijelog vjernikovog života.
- (Djela 20:32; 1. Korinćanima 1:2, 30; 6:11; 2. Solunjanima 2:13; Jevrejima/Hebrejima 2:11; 1. Petrova 1:2)
- Posvećenje se nastavlja tokom cijelog zemaljskog života vjernika.
- Proslava je vrhunac spasenja i konačno je blagoslovljeno i trajno stanje otkupljenih. (Rimljanima 8:16-17; 2. Petrova 1:4; 1. Ivanova/Jovanova 3:2-3)
- Konačno stanje vjernika je sličnost s Kristom/Hristom, zauvijek prebivajući s Njim na nebu.

Uskrsnuće

Konačno uskrsnuće će biti za sve ljude, pravedne i nepravedne. Oni koji su predali svoje živote Isusu Kristu/Hristu tokom ovog života bit će uzdignuti u vječni život na nebu, ali oni koji nisu predali svoje živote Isusu Kristu/Hristu u ovom životu biće uzdignuti u vječnu osudu u paklu. Postoje samo dvije vječne sudbine za ljude: raj ili pakao. (Djela apostolska 24:15; 1. Solunjanima 4:13-17; Jevrejima/Hebrejima 9:27; Otkrivenje 20:15; 21:8)

Crkva

Novozavjetna crkva Gospoda Isusa Krista/Hrista je lokalno tijelo krštenih vjernika koji su povezani savezom u vjeri i zajedništvu j/evanđelja, poštujući dvije Kristove/Hristove uredbe, posvećeni Njegovim učenjima, koristeći darove, prava i privilegije koje im je uložila Njegova Riječ i nastojeći proširiti ovu poruku j/evanđelja do krajeva planete zemlje.

Crkva je autonomno tijelo, sa svakim članom podjednako odgovornim. Djeluje pod Kristovim/Hristovim gospodstvom slijedeći biblijska učenja. Crkvi služe dvije službe. Vode je i nadgledaju muškarci u službi pastora/starješine i služe je muškarci u službi đakona. Novi zavjet također govori o crkvenom tijelu kao Tijelu Kristovom/Hristovom koje uključuje sve otkupljene svih vremena. (1. Korinćanima 12:12-13; 2. Korinćanima 11:2; Efežanima 1:22; 4:15; 5:23-32; Kološanima 1:18; Otkrivenje 19:7-8)

- Crkva je Tijelo Kristovo/Hristovo.
- Isus je Glava Tijela.

Krštenje i Gospodnja večera
Kršćansko/Hrišćansko krštenje je uranjanje vjernika u vodu u ime Oca, Sina i Svetoga Duha. To je čin poslušnosti koji simbolizira vjernikovu vjeru u raspetog, sahranjenog i uskrslog Spasitelja, vjernikovu smrt grijehu, sahranu starog života i uskrsnuće da hodamo u novom životu u Kristu/Hristu Isusu. To je javno svjedočanstvo nečije vjere u konačno uskrsnuće mrtvih. Budući da je crkvena uredba, preduvjet je za privilegije članstva u crkvi i za Gospodnju večeru.

Gospodnja večera je simboličan čin poslušnosti kojim se članovi crkve, kroz uzimanje kruha i ploda vinove loze, sjećaju smrti Otkupitelja i iščekuju Njegov drugi dolazak. I krštenje i Gospodnja večera su simbolični. (Djela 2:38-42, 8:36-39; Rimljanima 6:1-11; 1. Korinćanima 10:16; 11:23-32)

Specifičnosti o krštenju/potapanju vjernika
- Odgovarajuća tema (Djela 2:41): Samo istinski, nanovo rođeni vjernik u Isusa Krista/Hrista je odgovarajući subjekt za krštenje.
- Odgovarajuća metoda (Marko 1:9-10): Riječ "krštenje" (baptizam) doslovno se prevodi kao "uroniti, umočiti ili zaroniti". Samo uranjanje pravilno simbolizira smrt, sahranu i uskrsnuće.
- Odgovarajuća svrha (Rimljanima 6:3-4): Svrha krštenja je da simbolizira smrt, sahranu i uskrsnuće.
- Odgovarajući autoritet (Matej 28:18-20): Krštenje je obred dat samo novozavjetnoj crkvi. Obred krštenja je biblijski samo ako se obavlja u okviru autoriteta lokalne novozavjetne crkve.

DODATAK 8

Preporučeni resursi

Nakon što su vam se oči otvorile za čuda relacijskog života i Kristovog/Hristovog života, nema povratka mrtvoj religiji. Pitanje je: "Gdje mogu otići da saznam više?"

Uključili smo popis knjiga koje imaju snažan naglasak na odnos. Neke od ovih knjiga su rasprodane, ali se mogu naći u knjižarama polovnih knjiga. Ključne misli nekoliko ovih pisaca predstavljene su u vodičima "Ovo je Evanđelje/Jevanđelje".

Neke od ovih knjiga predstavljaju učenja koja autori ovog pobožnog vodiča ne dijele. Na primjer, Stanford uči da vjernici imaju i grešnu prirodu i novu prirodu (istovremeno). Ne slažemo se na osnovu Svetog pisma. McVey, Foster i George daju snažne odgovore u svojim knjigama. Ove knjige smo ostavili na popisu jer pružaju tačan uvid u druga relacijska pitanja. Stanford je jedan od najvećih pisaca o procesu kojim Bog dovodi vjernika u pozicijsku istinu. Iako će postojati neke razlike, zreo vjernik neće imati problema s prepoznavanjem greške u svjetlu Svetog pisma.

Dok čitate ove knjige, potražite ključne koncepte o odnosu. Obratite pažnju na fraze poput „Krist/Hrist u vama", „prebivati u Njemu", „odnosni život", „biti umjesto djelovati", „spoznavati Boga", „intimnost s Kristom/Hristom", „Bog živi kroz vas", „pozicijska istina"

ili „u Kristovoj/Hristovoj istini“. Ove fraze će vas voditi u bogatstvo odnosa.

Grace Walk by Steve McVey
The Complete Green Letters by Miles J. Stanford
Because We Love Him by Clyde Cranford
Transformed into His Image by David Kyle Foster
Grace Amazing by Steve McVey
Complete in Christ by Bob George
The Explicit Gospel by Matt Chandler
The Rest of the Gospel by Stone and Gregory
Laws for Liberated Living by Manley Beasley
Classic Christianity by Bob George
The Calvary Road by Roy Hession
The Indwelling Life of Christ by W. Ian Thomas
Truefaced by Thrall, McNicol, Lynch
Renovation of the Heart by Dallas Willard
Alive by His Life by Manley Beasley
The Law of Liberty in the Spiritual Life by Evan Hopkins
Born Crucified by L. E. Maxwell
Grace Rules by Steve McVey
Falling for God by Gary W. Moon
Not I But Christ by Stephen F. Olford
Gospel by J. D. Greear
Jesus + Nothing = Everything by Tullian Tchividjian
Jesus Changes Everything by Bob George
To Live Is Christ to Die Is Gain by Matt Chandler

THIS IS THE
GOSPEL

ThisIsTheGospel.com